

NVBS Jaarverslag 2024

Naast het jaarverslag zijn twee documenten beschikbaar:
het Bestuursplan 2026
en de voorstellen Begroting 2025,
voorlopige begroting 2026
en raming 2027-2028

Inhoudsopgave

<i>Hoofdstuk</i>		<i>Bladzijde</i>
1	Voorwoord van de voorzitter	1
2	Bestuursverslag	2
2.1	Algemeen	2
2.2	Nieuw Elan	3
3	Ontwikkeling ledenbestand	4
4	Jaarrekening 2024	6
4.1	Resultaten 2024	6
4.2	Balans	9
5	Afdelingsjaarverslagen	11
6	Jaarverslagen van de diensten en commissies	11
7	Verenigingsarchief	11
8	Verslag Kascommissie	12
Bijlage 1	Ereleden	15
Bijlage 2	Leden van Verdienste	16
Bijlage 3	Verslagen van de afdelingen	17
Bijlage 4.1	NVBS winkel	31
Bijlage 4.2	Op de Rails	34
Bijlage 4.3	Dienst Huisvesting	35
Bijlage 4.4	Internetdienst	36
Bijlage 4.5	Bibliotheek	40
Bijlage 4.6	NVBS Actueel	41
Bijlage 4.7	Ledenservice en Communicatie	42
Bijlage 4.8	Boekencommissie	44
Bijlage 4.9	Geschillencommissie	45
Bijlage 5	Jaarverslag Stichting NVBS Excursies	46
Bijlage 6	Jaarverslag Stichting NVBS-Railverzamelingen	48
Bijlage 7	Verslag Kascommissie over het boekjaar 2024	62

1. Voorwoord van de voorzitter

Beste NVBS'er,

Een paar keer per jaar spreekt het Hoofdbestuur zich uit over het wel en wee van de vereniging; in januari in 'Op de Rails' met een vooruitblik, en vóór de Algemene Ledenvergadering in het voorjaar met een blik terug. Een constante in die uitingen is de zorg over de continuïteit. Waaraan gekoppeld de verklaring dat we willen knokken om die continuïteit te verzekeren.

In 2023 noteerden we, na jaren van een teruglopend ledental, een kleine ledenwinst. Die kon gerelateerd worden aan een specifieke wervingsactiviteit rond een (bijzondere) SNE-excursie. Wat uiteraard naar méér smaakte, en de vraag deed rijzen of we zoiets in 2024 zouden kunnen herhalen.

Tot ons verdriet bleek het niet mogelijk de paar theoretische kansen die zich in 2024 voordeden om te zetten in daden; die optie voor ledenwinst kwam er dus niet. We houden moed: in 2025 'nieuwe ronde, nieuwe kansen'.

Voor het ledental was het effect dat 'het natuurlijk verloop' niet gecompenseerd kon worden.

In 2025 zetten we naast acties met excursies ook in op andere vormen: het blijft onverminderd van cruciaal belang ons ledental op 4000+ te houden!

Daarbij moedigen we de lokale afdelingsbestuurders aan mee te zoeken naar plaatsen en momenten om de aantrekkelijkheid van een NVBS-lidmaatschap te tonen en te verkopen!

Tegelijkertijd hebben we méér gedaan dan (proberen te) vernieuwen.

Met al onze vrijwilligers hebben we de vereniging beheerd en dagelijks laten leven.

Daar past dank voor.

Aan elk gewoon lid dat de vereniging trouw bleef: dank, blijf, en gebruik de mogelijkheden die de NVBS je biedt.

Aan elke vrijwilliger, waar binnen de vereniging, de SNE of de SNR ook: dank, jij en je collega's zijn het fundament waarop het NVBS-leven draait. Blijf zorgen voor aantrekkelijkheid van Op de Rails, NVBS Actueel, de website, onze afdelingen, de winkel, de bibliotheek, het archief, de excursies, onze ledenservice en communicatie, onze huisvesting in Amersfoort en al het overige waarmee we de NVBS in de schijnwerpers kunnen plaatsen!

Als we allemaal ons best doen halen we over 6 jaar ons 100-jarig bestaan met eer, glorie en als het jullie het mogelijk maken: een mooi festijn!

Adriaan Pothuizen, voorzitter NVBS

2. Bestuursverslag

In hoofdstuk 2 blikt het verenigingsbestuur terug en vooruit en gaat het dieper in op de activiteiten gericht op het toekomstbestendig maken van de vereniging, samengevat onder de noemer “Nieuw Elan”.

2.1 Algemeen

In 2024 werd de jaarlijkse Algemene Ledenvergadering gehouden op 25 mei, in ‘De Observant’ in Amersfoort. Een kleine 100 leden nam er aan deel.

Eén van de agendapunten was de uitbreiding van het Hoofdbestuur (HB) tot 9 leden, om de werklust beter te kunnen verdelen. Hiermee ging de ALV akkoord.

De samenstelling van het HB wijzigde: Patrick van Eijs trad toe als secretaris, Pieter de Bruijne als penningmeester. René Jongerius, weliswaar penningmeester-af, bleef bestuurslid en richt zich voortaan op de informatisering/automatisering. Klaas de Boer, secretaris-af, werd bestuurslid algemeen, zoals Bas Schenk – aftredend maar herkozen – dat blijft.

Aldus was het HB als volgt samengesteld:

Adriaan Pothuizen	voorzitter
Patrick van Eijs	secretaris
Pieter de Bruijne	penningmeester
Kees Wielemaker	lid en vice-voorzitter
Bas Schenk	lid en vice-secretaris
René Jongerius	lid en vice-penningmeester
Klaas de Boer	lid
Sjors van Dongen	lid
Albert Koch	lid.

Tijdens de ALV werden de leden Maurits van Witsen en Karel Hoorn benoemd tot erelid, en Ronald Bokhove tot Lid van Verdienste.

Het HB-2024 besloot de eerdere verdeling in leden met een focus op ‘Nieuw Elan’ en leden met een focus op het verenigingsbeheer te continueren.

Het HB vergaderde in 2024 13 keer, en hield een bezinningsdag in Middelburg.

Bijna iedere maand verstuurde het HB aan de vrijwilligers die in de Lijst van Contactpersonen zijn vermeld, een Stafnieuwsbrief met uiteenlopende informatie over het reilen en zeilen van de vereniging en een korte weergave van hetgeen in de voorafgaande HB-vergadering aan de orde was geweest. De vrijwilligers ontvingen vijf keer een geactualiseerde Lijst van Contactpersonen.

Op 23 maart en 12 oktober vond een Stafvergadering plaats, beide keren in Railzicht in Amersfoort. Voor de vergadering werden uitgenodigd de voorzitters van de afdelingen en van de besturen van Diensten, de beheerders van Diensten zonder bestuur, de hoofdredacteur van Op de Rails, de hoofdredacteur van NVBS Actueel, de leden van de Kascommissie, de besturen van de SNE en de SNR, de ledenadministrateur, de coördinator van Ledenservice en Communicatie, de coördinator P&R en – voor de laatste vergadering

ook – de beheerder van het verenigingsarchief. De eerste vergadering werd door 30 vrijwilligers bezocht en de tweede door 34 vrijwilligers (beide incl. HB leden). De deelnemers dienden het HB bij verschillende onderwerpen van advies of kwamen met suggesties.

Tijdens de stafvergadering in oktober presenteerden de afdelingen op verzoek van het HB hun gedachten over de kansen en bedreigingen met het oog op de toekomst. Het HB ging aan de slag met de input en gaat wil in 2025 samen met de afdelingen stappen zetten om ook in de toekomst voor de leden in alle hoeken van het land een aantrekkelijk aanbod te bieden.

Met verschillende diensten heeft het HB in 2024 gesprekken gevoerd om de gang van zaken te bespreken en samen een route naar de toekomst uit te stippelen. In 2025 wil het HB deze gesprekken voortzetten.

2.2 Nieuw Elan

In 2024 ging het Nieuw Elan team (Sjors van Dongen, Klaas de Boer en Albert Koch) verder op de in 2023 ingeslagen weg. Zo werden weer enkele plannen in beweging gezet om de NVBS op een nieuwe, positieve manier onder de aandacht te brengen. Voor de ambitieuzere projecten moest soms helaas geconstateerd worden dat de beschikbare mankracht binnen het HB en de vereniging niet op korte termijn aanwezig was. Ook moest geconstateerd worden dat de doorlooptijd van enkele interne en externe projecten langer bleek dan aanvankelijk ingeschat.

Ongetwijfeld het grootste Nieuw Elan project in 2024 was de sponsoring door de NVBS van het transport van een Brusselse PCC naar het Haags Openbaar Vervoer Museum (HOVM) in het kader van het PCC75 evenement. Door deze actie kwam de NVBS in de lokale en HOVM media in de spotlight te staan en konden de NVBS-media enkele primeurs verkondigen, aangezien de komst van zowel de tram als de sponsoring vooraf strikt geheim gehouden werd. Als dank biedt HOVM een exclusieve excursie voor NVBS-leden, die in de eerste helft van 2025 zal plaatsvinden.

In samenwerking met onze contactpersoon Railbedrijven, Siebrand Braaksma, werd gewerkt aan het groeien van de naamsbekendheid van de NVBS binnen bedrijven en organisaties actief op en rond het Nederlandse spoor. Tegen het einde van 2024 konden hier de eerste doorbraken waargenomen worden die (hopelijk) in 2025 hun vruchten zullen beginnen af te werpen.

In de laatste maanden van het jaar werd door twee studenten Mediavormgeving een afstudeeropdracht gedaan bij de NVBS. In het kader van deze opdracht werd gekeken naar de vormgeving van de verschillende media-uitingen van de NVBS. De resultaten van dit project zullen in de loop van 2025 zichtbaar worden.

Een van de studenten had zich al eerder in opdracht van het HB ontfermd over de vernieuwing en verfrissing van het NVBS-logo. In combinatie hiermee heeft het HB zich gebogen over hoe de NVBS zich naar buiten toe presenteert.

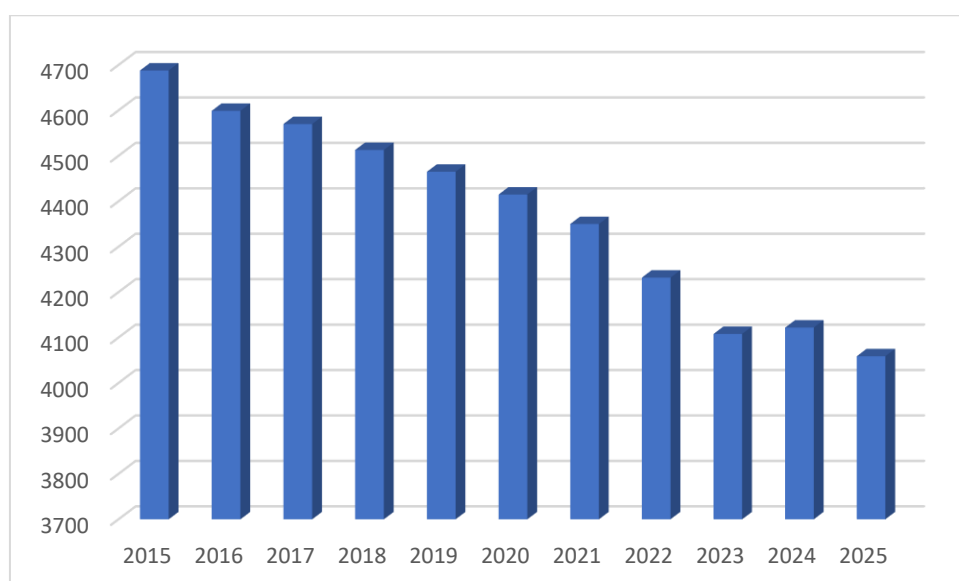
3. Ontwikkeling ledenbestand

Tabel 3.1: Ontwikkeling ledenbestand 2023 – 2024

Aantal leden	2023	2024	Reden voor aanmelding	2023	2024
Totaal begin jaar	4.108	4.122	Website /social media	84	48
Nieuwe leden	218	148	Beurs / open dag / folder	27	16
Opzegging en overlijden	-204	-211	Cadeaulidmaatschap	9	6
Totaal einde jaar	4.122	4.059	Via NVBS'er	49	30
t.o.v. voorgaande jaar	+14	-63	Eerder lid geweest	22	22
in percentage (%)	+0,3%	-1,5%	NVBS Actueel	1	0
			Op de Rails	6	10
			Overig/anders	20	16
			Totaal	218	148

Samenstelling begin jaar	2024	2025	Reden voor opzegging	2023	2024
Gewoon lid	3.734	3.641	Overleden	69	73
Gewoon lid - digitaal	124	166	Gezondheidsredenen	19	14
Jeugdlid	110	103	Financiële redenen	4	6
Jeugdlid - digitaal	8	8	Geen/andere interesse	29	25
Gezinslid	63	64	Klacht	2	9
Erelid	9	9	Wanbetaler	7	5
Lid van Verdienste	33	29	Overig/geen opgave	74	79
Lid van Verdienste - digitaal	1	1	Totaal	204	211
Bedrijfslid	40	38			
Totaal	4.122	4.059			

Figuur 3.1 Ontwikkeling ledenbestand 2015 – 2025

De NVBS kampt al jaren met een dalend ledental. Figuur 3.1 laat deze ontwikkeling zien gedurende de periode 2015-2025. Gemiddeld daalt het ledental met 60 per jaar. Positieve uitzondering was 2023, toen de afscheidsrit van de serie 1700 (november 2023) voor een tijdelijke (?) groei zorgde. Verheugend is dat het grootste deel van deze extra instroom eind 2024 nog steeds lid is van de vereniging.

De redenen voor genoemde daling zijn divers: zo is er een maatschappelijke trend dat men minder bereid is zich in verenigingsverband te organiseren. Lid zijn van een vereniging brengt in zekere zin verplichtingen met zich mee en dat wordt vaak als lastig ervaren. Verder is de meeste informatie waar railhobbyisten naar op zoek zijn, ook te vinden via internet en in vele andere tijdschriften op spoor- en tramgebied. Op de Rails is haar min of meer unieke positie op dit gebied al lang kwijt.

Het is dus van belang dat NVBS zich bezint op haar 'unique-selling-point'; waarin en waarmee onderscheidt de NVBS zich nadrukkelijk van andere organisaties op railgebied en waarom moet je lid worden van de NVBS? En in het verlengde daarvan: hoe vergroten we onze naamsbekendheid en hoe bereiken we de 'spoor- en tramliefhebber'? Want dat er nog steeds veel interesse is in spoor- en tramwegen bewijst wel het grote aantal groepen op Facebook en Instagram. En misschien nog wel belangrijker: hoe bereiken we jongeren? Zij immers zijn de waarborg voor het voortbestaan van de NVBS.

De laatste jaren is al het nodige ondernomen om deze ontwikkeling (dalend ledental) te keren, o.a. deelname aan de Rildagen, kortingsacties, introductie van een cadeaulidmaatschap en introductie van het 'digitaal lidmaatschap'. Het 'digitaal lidmaatschap' voorziet duidelijk in een behoefte. Men kan het blad raadplegen in de nieuwe Digitale Leestafel op de website. Omdat er geen kosten zijn van druk en porto, krijgt men korting op de contributie. Veel nieuwe leden kozen voor deze optie. Daarnaast kozen ook enkele tientallen bestaande leden ervoor om hun lidmaatschap om te zetten. De verwachting is dat deze trend (overgaan van een 'papieren lidmaatschap' naar 'digitaal') zich de komende jaren zal voortzetten. Maar hoe groot die jaarlijkse 'overgang' zal zijn, is nu nog volstrekt onduidelijk.

4. Jaarrekening 2024

De geconsolideerde jaarrekening over 2024 van onze vereniging bevat de volgende onderdelen:

- de Centrale Kas (waaronder Op de Rails, L&C);
- de Winkel;
- de diensten (Bibliotheek, Huisvesting en Internetdienst);
- de 20 afdelingen.

De beide stichtingen SNE en SNR zijn niet geconsolideerd in de NVBS-cijfers omdat dit zelfstandige rechtspersonen zijn. In de geconsolideerde jaarrekening is alleen de vergoeding van de SNE à €3.000 voor de aankondiging van reizen in Op de Rails opgenomen.

4.1 Resultaten 2024

In de bijgestelde begroting 2024 werd uitgegaan van een bescheiden positief resultaat van ongeveer €12.500. Het gerealiseerde totaalresultaat komt met ruim €50.000 aanzienlijk hoger uit. Dit hogere resultaat is het gevolg van een aantal meevallers, terwijl het aantal tegenvallers beperkt is in aantal en omvang.

Tabel 4.1: Resultaat NVBS 2024

	(x € 1.000)
Centraal	41,3
Winkel	1,6
Afdelingen	2,9
	45,8

Het hoofdbestuur stelt voor het positieve resultaat 2024 toe te voegen aan een reserve bestemd voor de viering van NVBS-100 in 2031.

Centraal / opbrengsten

De contributieopbrengst is iets hoger uitgekomen dan aan het begin van het jaar geraamd. In de post *overige inkomsten* is de huuropbrengst van de winkel opgenomen; deze was in de begroting niet opgenomen. Deze zelfde post komt ook terug in 'uitgaven winkel'. Het totale saldo verandert hierdoor niet.

Centraal / uitgaven

Bij de uitgaven zijn vrijwel alle uitgaven binnen de begrote bedragen gebleven. De belangrijkste oorzaak is dat er t.a.v. de uitgaven een terughoudend en zuinig beleid is gevoerd. Alle werk voor de NVBS is vrijwilligerswerk waarvoor geen (vrijwilligers)vergoeding wordt betaald. Uiteraard worden de gemaakte (reis)kosten wel vergoed, maar lang niet elke medewerker maakt daar ook gebruik van. Een aantal medewerkers dient geen declaratie in en beschouwt de gemaakte kosten als een schenking aan de NVBS.

Hieronder wordt op enkele uitgaveposten nader ingegaan.

Bibliotheek: Vorig jaar is met de Bibliotheek uitvoerig gesproken over bezuinigingen, i.c. het aanschafbeleid. De bibliotheek richt zich nu voornamelijk op railpublicaties over Nederland en in Nederland verschenen publicaties over het buitenland. Dit beleid heeft geleid tot een aanzienlijke kostendaling.

Huisvesting: Een meevaller van circa € 25.000 is te vinden bij deze post. Hiervoor zijn in essentie twee oorzaken aan te wijzen:

- de hoogte van de energieprijzen. De gestegen energietarieven bereikten medio 2023 een hoogtepunt. De energieafrekening 2023 viel daardoor veel hoger uit dan in eerdere jaren. Hiermee was rekening gehouden door het vormen van een voorziening op de balans. De eindafrekening 2023 is ten laste van deze voorziening geboekt. Vervolgens is de voorziening aangevuld tot het bedrag van de verwachte afrekening van 2024. Maar vanwege de gedaalde tarieven blijft hier a.h.w. geld 'over';
- BTW. In de eindafrekening energie over 2022 was – naar onze mening ten onrechte en in afwijking van eerdere jaren – btw berekend over de energiebedragen. Hierover bestaat tot op heden een verschil van mening met NS-stations, onze 'huisbaas'. Zolang dit geschil niet beslecht is, blijft deze rekening 'betwist' en dus onbetaald. Het eventueel verschuldigde bedrag staat, inclusief btw, nog steeds gereserveerd op de balans.

Internetdienst: Het merendeel van de kosten betreft (vaste) kosten van licenties, hosting en de service level agreement (SLA) met website-beheerder Emendis. Daarnaast worden kosten gemaakt voor verbeterwensen en het verhelpen van manco's. Hiervoor worden urenbundels ingekocht.

Medio 2024 heeft Emendis het contract met de NVBS opgezegd, waardoor we op zoek moesten naar een andere provider. Deze hebben we gevonden in het bureau ZigZag. Medio december is de website verhuisd van Emendis naar ZigZag. Van deze verhuizing zal de gemiddelde gebruiker weinig gemerkt hebben, behalve wellicht dat de responstijd iets korter is en de website dus 'sneller' geworden is. De eerste ervaringen met bureau ZigZag zijn positief.

Emendis heeft naar aanleiding van deze verhuizing en de door haar gemaakte kosten geen factuur meer ingediend. Hoewel die factuur alsnog zou kunnen komen, is hier dus vooralsnog sprake van een flinke 'meevaller'.

De internetdienst heeft inmiddels een behoorlijke 'verlanglijst' met verbeterpunten t.a.v. de website. De verwachting is dat afwerken van deze punten met bureau ZigZag beter en vlotter zal gaan dan met de vorige provider.

Rente. Het ontvangen rentebedrag (€3.012) wijkt nogal af van het bedrag op de begroting. Reden hiervoor is dat ING (waar het grootste deel van ons geld geparkeerd is) begin 2024 is overgegaan van maandelijkse rentebetalingen naar een betaling van 1 keer per jaar. De rente over 2024 is daarom pas begin 2025 ontvangen.

Winkel: Het exploitatieresultaat van de Winkel bedraagt circa € 1.600 positief en is daarmee in lijn der verwachting (begroot was circa € 1.000 winst). Het iets hogere resultaat is rechtstreeks toe te schrijven aan de hogere omzet.

Tabel 4.2: Begroting en resultaat winkel, 2024

	<i>begroot</i> (x € 1.000)	<i>realisatie</i> (x € 1.000)
Verkoop	98,7	107,3
Inkoop	62,5	63,3
<i>Bruto inkomsten op verkopen</i>	<i>36,2</i>	<i>44,1</i>
Bijdrage huisvesting	-16,0	-16,0
Uitgaven (exclusief huisvesting)	-19,3	-22,4
<i>exploitatieresultaat</i>	<i>1,0</i>	<i>5,7</i>
Bijzonder baten/lasten	0	-4,1
<i>Resultaat</i>	<i>1,0</i>	<i>1,6</i>

Afdelingen: Alle 20 regionale afdelingen hebben hun eigen kas en voeren een eigen boekhouding. De meeste afdelingen weten zichzelf te bedruipen. Als dat niet lukt kan een afdeling een beroep doen op een bijdrage uit de centrale kas. ‘Centraal’ verwacht dan echter wel dat de desbetreffende afdeling een bijdrage van minimaal € 4,-- per persoon per avond vraagt.

De afdeling Modebouw heeft nog een eigen bankrekening vanwege de eigen huisvesting. Achter de totaalcijfers van de afdelingen gaan dan ook grote verschillen schuil.

Tabel 4.3: Resultaat afdelingen, 2024

	<i>realisatie</i> <i>modelbouw</i> (x € 1.000)	<i>realisatie</i> <i>overige</i> (x € 1.000)	<i>realisatie</i> <i>totaal</i> (x € 1.000)
Bijdragen leden	3,0	14,9	17,9
Overige inkomsten	3,9	0,2	4,1
Bijdragen uit Centraal	0,0	1,8	1,8
<i>Totaal inkomsten afdelingen</i>	<i>6,8</i>	<i>17,0</i>	<i>23,8</i>
Kosten bij afdelingen	4,1	15,1	19,2
<i>Resultaat bij de afdelingen</i>	<i>2,7</i>	<i>1,9</i>	<i>4,6</i>
Centraal rechtstreeks betaald			1,8
<i>Resultaat totaal</i>			<i>2,8</i>

Klearly. Vorig jaar is voor het eerst gewerkt met de Klearly app. Deze app is een makkelijke en relatief goedkope manier om digitaal te kunnen betalen. Bij activering van de app op een digitale telefoon verandert deze telefoon in een pinapparaat. Op deze manier kunnen boeken en tijdschriften betaald worden (Winkel) en kunnen bezoekers van een afdelingsavond de toegang ‘pinnen’ bij de penningmeester van de afdeling. Voorwaarde is daarbij wel dat de penningmeester als ‘medewerker’ van de Klearly app geregistreerd wordt. Momenteel maken de afdelingen Apeldoorn, ’t Gooi en Twente gebruik van deze app.

De via Klearly ontvangen gelden komen alle binnen op de centrale rekening. Voor de penningmeester brengt dit wel extra werk met zich mee omdat alle ontvangsten ten bate van de juiste afdeling moeten worden geboekt, dan wel moeten worden uitbetaald aan de rechthebbenden. Een ander gevolg is dat de financiële positie van de afdelingen hierdoor minder inzichtelijk is geworden; geld van de afdelingen staat nu immers bij 'centraal' gestald. Het voornemen van het financiële team is dan ook om de financiën van de afdelingen in de administratie 'helderder en inzichtelijker' te maken.

Overige uitgaven/onvoorzien: onder overige uitgaven vallen de transportkosten van de Regiegroep Schenkingen en de cadeaubonnen voor diverse doeleinden. Daarnaast zijn hier de kosten van de folder Schenken en Nalaten geboekt.

4.2 Balans

Door het per saldo positieve resultaat is het totale eigen vermogen (algemene reserve +positieve exploitatie saldi) gestegen van € 572.142 naar € 617.904. Hiermee zijn de cumulatieve verliezen vanaf 2015 ingelopen.

Voorzieningen

Dit betreft de volgende voorzieningen:

- de in 2022 al gevormde voorziening voor het opvangen van onverwachte tegenvallers in de afrekening energie door NS Stations. deze voorziening is in de vorige paragraaf reeds toegelicht;
- de voorziening Nieuw Beleid. Voor nieuw beleid is een bedrag van € 10.000 gereserveerd. In 2024 is ten laste van deze voorziening een bedrag van € 3.000 geboekt, een subsidie voor het HOVM voor het overbrengen van de PCC tram van Antwerpen naar Den Haag.;
- een voorziening NVBS '95. In 2026 bestaat de NVBS 95 jaar. Er zijn plannen om hier, op bescheiden wijze, aandacht aan te besteden. Gedacht wordt o.a. aan het uitgeven van een NVBS Special.
Hiervoor is in totaal € 15.000 gereserveerd.

Vooruitbetaalde kosten

Hieronder valt de SLA (Service Level Agreement) voor de website.

Vooruitbetaalde contributies/abonnementen

Dit betreft circa €7.300 vooruit ontvangen contributies, daarnaast circa €1.200 vooruitbetaalde abonnementen.

Tabel 4.5: NVBS Resultatenrekening 2024

NVBS Resultatenrekening 2024 <i>(alle bedragen x € 1,000)</i>	Realisatie	Bijgestelde begroting (ALV 2024)
BATEN		
contributie	300,4	297,0
bruto winst verkopen winkel	44,1	36,2
afdelingen, bijdrage leden	19,7	14,7
bibliotheek, bijdrage leden	0,6	1,0
bijdrage SNE	3,0	3,0
overige inkomsten	22,5	4,5
bijzonder baten/lasten winkel	-4,1	
totaal	386,2	356,4
LASTEN		
bestuur	3,5	4,2
vergaderingen / zaalhuur	4,7	5,5
ledenadministratie	1,2	1,4
rentelasten en bankkosten	2,0	2,1
verzekeringen	3,8	3,6
afdelingen	22,8	19,2
Op de Rails	122,1	124,0
kalender	0,0	0,0
bibliotheek	1,9	3,2
bijdrage aan SNR	0,0	0,0
internet/website	20,2	35,0
publiciteit en reclame	19,9	5,0
huisvesting	92,1	117,6
uitgaven winkel	38,4	19,3
<i>nieuw beleid</i>	10,0	10,0
<i>herhuisvesting</i>	0,0	0,0
overige / onvoorzien	0,8	3,0
totaal	343,4	352,9
Baten		356,4
lasten	386,2	352,9
saldo exploitatie	343,4	3,5
saldo exploitatie incl rente	42,8	12,5
cumulatief saldo exploitatie vanaf 2015	45,8	15,3

NVBS Balans per 31 december 2024	Realisatie
ACTIVA	
liquide middelen	670,4
voorraad winkel	12,5
BTW	0,0
vorderingen	0,3
vooruitbetaalde kosten	8,5
totaal	691,8
PASSIVA	
algemene reserve 31/12	572,1
saldo l.b.	45,8
diverse voorzieningen	7,0
voorziening NS Stations	36,5
Voorziening NVBS '95	15,0
Vooruit ontvangen contributies/abonnementen	6,5
BTW	1,2
schulden	7,6
totaal	691,8
vermogensvergelijking	
totaal eigen vermogen 1/1	572,1
saldo exploitatie	45,8
correcties	0,0
onttrekking t.b.v. website	0,0
onttrekking t.b.v. ICT-winkel	0,0
totaal eigen vermogen 31/12	617,9

5. Afdelingsjaarverslagen

Het aantal regionale afdelingen is onveranderd (20). De grootste (Den Haag) is tien keer groter dan de kleinste (Zeeland). Daarnaast bestaat de afdeling Modelbouw als afdeling met een specifiek interessegebied. *Over hun activiteiten meer in bijlage 3.*

De bestuurlijke continuïteit en de betrokkenheid van de leden vormen voor sommige afdelingen wel een punt van zorg.

6. Jaarverslagen van de diensten en commissies

De werkzaamheden van de vrijwilligers die in de diensten en de commissies actief zijn, richt(t)en zich in de eerste plaats op het goed functioneren van de eigen 'core business' van de desbetreffende dienst of commissie, maar ondersteunen daarmee het functioneren van de vereniging als geheel. Een deel van die activiteiten vindt plaats in onze verenigingsruimte NVBS Centraal en dat bevordert en vereenvoudigt waar nodig de samenwerking tussen de verschillende diensten en commissies en bevordert de bilaterale contacten tussen de vrijwilligers. In de bijlagen 4.1 tot en met 4.9 wordt verslag gedaan van de activiteiten op dit niveau.

Twee diensten zijn ondergebracht in twee separate rechtspersonen: de Stichting NVBS-Excursies (SNE) en de Stichting NVBS-Railverzamelingen (SNR).

Verslag Stichting NVBS-Excursies (SNE)

Eén van de twee NVBS-diensten die juridisch verzelfstandigd zijn is de SNE. Deze constructie vrijwaart de NVBS van de risico's die aan (het organiseren en uitvoeren van) reizen verbonden zijn. Aan SNE-activiteiten mogen in bepaalde gevallen ook niet-leden deelnemen. De SNE gebruikt NVBS-media voor aankondigingen en betaalt daarvoor een vergoeding. *In Bijlage 5 het bestuursverslag van de SNE.*

Verslag Stichting NVBS-Railverzamelingen (SNR)

De tweede juridisch verzelfstandigde NVBS-dienst is de SNR. Er is voor deze constructie gekozen om de waardevolle documentatie- en beeldverzamelingen te beschermen tegen al te gretige NVBS-Hoofdbesturen of -ledenvergaderingen die deze verzamelingen te gelde zouden willen maken.

De kerntaak '*bescherming railcultuurhistorisch erfgoed*' hoeft het SNR-bestuur er overigens niet van te weerhouden om voor dienstverlening buiten de NVBS tegemoetkomingen te vragen in de kosten verbonden aan die service. Daarmee wordt indirect de druk op de NVBS-kosten verlicht. *In Bijlage 6 het bestuursverslag van de SNR, inclusief een toelichting over de ontvangen schenkingen.*

7. Verenigingsarchief

Het verenigingsarchief bestaat uit drie delen. Ten eerste het papieren archief over de periode 1931-1985. Dat is ondergebracht in het rijksarchief in Den Haag, maar is niet in eigendom overgedragen. Het is nog van de NVBS zelf. Ten tweede het papieren archief over

de jaren ná 1985 – maar toch ook nog veel stukken uit de jaren daarvoor – dat in Amersfoort berust en regelmatig wordt aangevuld met bijvoorbeeld archieven van de afdelingen. En ten derde het digitale archief op de netwerkopslag in Amersfoort. Een flink deel daarvan is zelf door de beheerder ingescand, en een steeds groter deel komt digitaal naar hem toe. Het werk is verre van af, omdat de NVBS een vereniging is die graag dingen verzamelt. En dat geldt ook voor heel veel correspondentie. De kunst is om daar een keus in te maken, een uitdaging dus!

8. Verslag Kascommissie

Het toezicht op het beheer en de verantwoording van de geldmiddelen van de NVBS wordt krachtens artikel 69 van de statuten uitgeoefend door een kascommissie, bestaande uit ten minste drie leden, die daartoe worden aangewezen door de ALV, telkens voor een periode van een jaar. De commissie doet verslag van haar bevindingen aan de ALV.

In bijlage 7 het verslag over het boekjaar 2024 van de in de ALV van 25 mei 2024 benoemde Kascommissie.

NVBS Jaarverslag 2024

Bijlagen

Bijlage 1

Ereleden

J. Dorreboom †	1973	Pleun Benard †	2008
J.H Broers †	1979	Hans de Herder †	2006
H.J.A. Duparc †	1981	Frits Kwakkel	2010
H. Waldorp †	1981	Sam de Lange †	2010
F.C. Wieder †	1981	Jan Peerdeman	2011
P.H. Bosboom †	1991	Kees van de Meene	2016
J.W. Sluiter †	1991	Roef Ankersmit †	2016
J. Voerman †	1991	Paul Wiggenraad	2016
Frits van der Gragt †	1993	Ton Pruissen	2017
M. Ockeloen †	1995	Guus Veenendaal	2023
J. Sirks †	2003	Sjoerd Bekhof	2023
B.H. Steinkamp †	2005	Karel Hoorn	2024
T.G. Ross †	2006	Maurits van Witsen	2024

Bijlage 2

Leden van Verdienste

Anton Schultink †	2013	Michel ten Broek	2015
Jan de Jongh †	2013	Johan Koning ter Heege	2015
Jan van Hartesveldt †	2013	Evert Heusinkveld	2016
Janny Bonkenburg	2013	Dick van der Spek	2016
Paul Wiggenraad	2013	Karel van Ipenburg	2017
Jaap Veen	2013	Paul Muré	2017
Rob Roelofsen †	2013	Ton Dijkers †	2017
Cees van de Beek †	2013	Ernst van Gulden	2017
Fred Majolée	2013	Nico Booij	2017
Dirk Eveleens Maarsse	2013	Raymond Kies	2018
Jirvis Verhoef †	2014	Emiel de Block	2018
Pim van der Kuijlen	2014	Henriette Steenberg	2018
Loet Kuipers	2014	Leo Riesthuis	2018
Evert van Laar †	2014	Peter van der Zanden	2018
Sander Mayer	2014	Marius Hekker	2019
Carel Neijenhuis	2014	Geert Gorissen	2019
Jos Jekel †	2014	Han Duijve	2021
Gerhard Riesthuis	2014	Jan Haasdijk	2021
Sjoerd Bekhof	2015	Ciril van Hattum	2021
Maurits van der Toorn	2015	Erik van Lunteren	2021
Gerrit van Straaten †	2015	Floor Guinee	2022
Arie Dalm †	2015	Frits Spee	2022
Ger Haaswinders	2015	Nico Spilt	2023
Paul Bosman	2015	Ronald Bokhove	2024

Bijlage 3

Verslagen van de afdelingen

Afdeling Amsterdam

Het afgelopen jaar varieerde het aantal bezoekers van 13 tot 30 personen. Er is een kern van trouwe bezoekers, die iedere maand aanwezig is en waarvoor het een mogelijkheid is om andere leden te ontmoeten. We zitten in een sfeervolle ruimte van het voormalig Haarlemmermeerstation, die helaas niet groot genoeg is om een eventuele verdere groei van het aantal bezoekers op te vangen. Het bestuur is het afgelopen jaar uitgebreid met een vierde lid, Jos Mascini. Financieel gezien staat de afdeling er goed voor en we zien de nabije toekomst met vertrouwen tegemoet.

Overzicht bijeenkomsten en bezoekersaantallen van de afdeling Amsterdam in 2024

Datum	Spreker	Onderwerp	Bezoekers
17 januari	De bezoekers	Meebrengavond	16
21 februari	Frans van Sabben	150 jaar Transcontinental & Union Pacific Boy	12
20 maart	Cornelis Sinke	Iran. Trein, cultuur en landschap	16
17 april	Peter van der Vlist	Alles is verdwenen of veranderd. Een reis door Nederland in zwart-wit	23
15 mei	René Platjouw	Op jacht met Frits van der Gragt naar Trams in Frankrijk en 3 keer zweven	20
18 september	Erik Swierstra	Amsterdam-Amstelveen-Uithoorn. Tram en trein tussen 1915 en 2024	30
16 oktober	René Platjouw	Op jacht met mijn handycam	13
20 november	Aad de Meij	Spoorzoeken in Zuid-Europa	16
18 december	De bezoekers	Meebrengavond	15

Afdeling Apeldoorn

In 2024 waren er in totaal 10 bijeenkomsten, waarbij verschillende onderwerpen m.b.t. het railvervoer aan de orde zijn geweest. Hierbij is ernaar gestreefd om variatie in de onderwerpen aan te brengen, d.w.z. binnenland en buitenland, binnen Europa en buiten Europa, tram en trein. Via perspublicaties, het mailen naar leden in ons postcodegebied en het uitzetten van programma's in bibliotheken en modelbouwwinkels proberen we nieuwe belangstellenden aan te trekken. De bezoekersaantallen lijken zich nu enigszins te stabiliseren. Helaas lijken we de bezoekersaantallen van voor corona niet meer te halen. Wel ook dit jaar weer bleek: hoe dichterbij huis het onderwerp, des te groter de belangstelling.

Overzicht bijeenkomsten en bezoekersaantallen van de afdeling Apeldoorn in 2024

Datum	Spreker	Onderwerp	Bezoekers
24 januari	Bart van 't Grunewold	Plandampf	16
28 februari	Paul van Agten	Spoorgeschiedenis in en rond Deventer	21
27 maart	Peter Doove	Met de "P" van Parkeisenbahn	5
24 april	René Platjouw	25 jaar Tram in het NOM	13
22 mei	Manuel Draijer	Aan de overkant van de Oostzee	13
28 augustus	Peter van der Vlist	Alles is verdwenen of veranderd	21
25 september	Raymond Naber	60 jaar fotografie van spoorwegen in Duitsland	19
23 oktober	Bram Stelling	Spoorwegrondreis door Cuba	10
27 november	Aad de Meij	Spoorzoeken in Zuid-Europa	13
18 december	Meerdere	Eigen werk van vaste bezoekers	13

Op 13 april was er weer het door Leo van Engeland georganiseerde afdelingsuitstapje. Het reisdoel was dit jaar het Ruhrgebied. Gebruik makend van verschillende soorten railvervoer, hebben we deze dag via diverse lijnen gereden en gezweefd.

Afdeling Den Haag

We kunnen terugkijken op een succesvol jaar voor de afdeling. Hoogtepunt was een rit met HTM PCC 1022 voor de (trouwe) bezoekers van de afdelingsavonden. Op een zonnige zaterdag reden we door een deel van Den Haag, waarbij een aantal trajectgedeelten werd bereden, waar de serie 1000 zijn laatste rondjes reed. Aan het slot waren de deelnemers welkom in het Haagse Openbaar Vervoer Museum. We zijn het HOVM dankbaar voor de samenwerking bij de succesvolle excursie, in het kader van 75 jaar PCC in Den Haag. Een kleine subsidie voor de evenementen rondom 75 jaar PCC was dan ook op zijn plaats. Naast onze avonden hebben we ook deze zomer tijdens het zomerreces aan de trouwe bezoekers ons digitale railvertier verzonden met dankzij onze penningmeester een uitgebreide versie over de PCC car.

Overzicht bijeenkomsten en bezoekersaantallen van de afdeling Den Haag in 2024

Datum	Spreker	Onderwerp	Bezoekers
8 januari	Ton Pruisen	Ode aan de stoomlocomotief	48
22 januari	Kees Pronk	HTM in de jaren 90	46
12 februari	Bert v.d. Kruk	DB van klassiek naar modern II	39
26 februari	René Platjouw	Rhätische Bahn	30
11 maart	Marco Moerland	Bollen door België	37
25 maart	Peter-Paul v Birgelen	klassieke beveiliging op Java	30
08 april	Jan Tromp	de Oude Lijn van Den Haag naar R'dam	38
22 april	Raymond Naber	Herinneringen aan de interlokale tram Nederland	52
13 mei	Ger Broekema	Sporen door Scandinavië 1974-1983	30
27 mei	Frits van Buren	Mechelen -Terneuzen	37
09 september	Karel Hoorn	Rond de tram de wereld rond	27
23 september	Jos Mascini	Dwars door België	33
14 oktober	RTA	Diverse films	31
28 oktober	Frans van Sabben	Museumspoorlijnen in Engeland	24
11 november	John Krijgsman	Tram en trein in Kroatië	32
25 november	Marco Moerland	Toen en Thans	47
9 december		Varia avond	43

Afdeling Drechtsteden

In 2024 geen activiteiten.

Afdeling Eemland

Overzicht bijeenkomsten van de afdeling Eemland in 2024

Datum	Spreker	Onderwerp	Bezoekers
Januari	Rudi Liebrand	Railgoederenvervoer in beweging	
Februari	René Platjouw	Zwitserland	
Maart	Frans van Sabben	150 jaar Transcontinental & Union Pacific Boy	
April	Sicco Dierdorp	Belgische verhalen	
September	Sjoerd Bekhof	60 jaar fotografie DB	
Oktober	Manuel Draijer	Litouwen, Finland en Zweden	
November	Mar de Klerk	Denemarken	
December	Rob de Haan	Het OV en trams	

Afdeling 't Gooi

Het jaar 2024 wordt voor de afdeling 't Gooi gekenmerkt door het overlijden van onze secretaris Adela Burger. Al vele jaren was zij de drijvende kracht in het bestuur van de afdeling. Grote zorg had zij toen zij er in 2022 alleen voor kwam te staan en zo blij was ze toen Erik de Jongh en Peter van der Vlist aangaven haar te willen helpen bij de noodzakelijke werkzaamheden. Toen ook Arjan van Kuler zich aansloot bij het clubje zag de toekomst er aanzienlijk beter uit. Het programma voor 2024 hebben we met enthousiasme kunnen samenstellen. Hoewel Adela ons meldde ernstig ziek te zijn kwam haar overlijden op 21 september toch nog onverwacht. Gelukkig heeft Adela van het resultaat van de herbouw van 'haar' afdeling kunnen meegenieten.

We zijn tevreden over de resultaten van 2024. Er is weer een mooi programmaboekje gemaakt, de website (met dank aan Nico Spilt) is keurig verzorgd. Een programma met afwisselende onderwerpen in een mooie locatie in Hilversum. De toegangsprijs werd in januari verhoogd naar €3,50 voor leden en €5,00 voor externe bezoekers. We kijken terug op elke avond tevreden bezoekers, 'eigen' leden, maar gelukkig ook 'externe' bezoekers. Ons programma loopt van augustus 2024 tot en met mei 2025. Eind vorig jaar hebben we het programma voor de tweede helft van 2025 vastgesteld. We gaan ingaande 2026 over op een (kalender)jaarprogramma. Eind vorig jaar hebben we Hans Koppelman bereid gevonden ons bestuur te komen versterken in de rol van secretaris, feitelijk de opvolger van Adela. Omdat er ook een opvolger is gevonden voor het voor de verzending van berichten gebruikte systeem MadMimi en we de betaling van de entree ook per pin mogelijk gaan maken, zijn we 2025 met enthousiasme begonnen.

Afdeling Kennemerland

Ook in 2024 waren we weer te gast in Station Velserbosch van de “Vereniging Hoogovens Stoom”, met voorzieningen zoals koffie, thee en fris. Het is een plek met een “spoorse ambiance” en de leden zijn zeer tevreden over deze plaats voor onze bijeenkomsten.

Er is voldoende parkeergelegenheid aanwezig, nadeel is echter dat het Station niet met OV bereikbaar is. Daarom is er voor degenen die met OV komen een afhaalservice vanaf station Beverwijk in het leven geroepen. Degenen die hier gebruik van willen maken kunnen dit melden aan het secretariaat. In de praktijk bevalt deze regeling goed en er is in 2024 regelmatig gebruik van gemaakt.

De leden met e-mail werden per keer door de secretaris geïnformeerd over datum en onderwerp van de bijeenkomst. Dit wordt zeker op prijs gesteld. Tevens werd het voor- en najaar-programma naar de leden gestuurd. Nieuwe NVBS leden werd een welkomstbericht en informatie over de afdeling gestuurd, dit leverde enkele nieuwe gezichten op. Ook mond-tot-mondreclame leverde wat nieuwe leden op. Dit betekent dat het gemiddeld aantal bezoekers per bijeenkomst met 1,5 is toegenomen.

Nog dient te worden opgemerkt dat gezien de ontwikkelingen bij de Hoogovens Stoomclub en Tata Steel het onzeker is hoe lang we nog van Station Velserbosch gebruik kunnen maken. Er zijn verkennende gesprekken met het NZH Vervoer Museum in Haarlem om te zien of we daar onze bijeenkomsten kunnen houden. Dus houden we de ontwikkelingen in 2025 in de gaten.

Overzicht bijeenkomsten en bezoekersaantallen van de afdeling Kennemerland in 2024

Datum	Spreker	Onderwerp	Bezoekers
10 januari	René Platjouw	Met een videocamera dwars door Zwitserland	22
14 februari	Bert van der Kruk	Deutsche Bundesbahn van klassiek naar modern, deel 1	13
13 maart	Peter Doove	Rond om de Harz	17
10 april	Frits Liebregts	Spoorevenementen in België, deel 2	19
8 mei	Wim Beukenkamp	De vier stations van Haarlem	16
11 september	Jos Mascini	Dwars door België	12
9 oktober	Peter Doove	Brandenburg	14
13 november	Bert van der Kruk	Deutsche Bundesbahn van klassiek naar modern, deel 2	13
11 december	Wil Meulenbelt e.a.	Trains en Big Mac	13

Afdeling Midden- en West-Brabant

De afdeling heeft 10 bijeenkomsten gehouden met een gemiddelde bezetting van 12 personen.

Het bestuur is bezig om versterking te vinden.

De bijeenkomsten worden gehouden in wijkcentrum 't Zand in Tilburg aan de Beneluxlaan.

Overzicht bijeenkomsten en bezoekersaantallen van de afdeling Midden- en West-Brabant in 2024

Datum	Spreker	Onderwerp	Bezoekers
16 januari	Peter Doove	Rondom Harz	10
20 februari	Sjaak Verhaegh	Dagtochten NVBS in Duitsland	15
12 maart	Ton Wouterse	Spoorwegen in Engeland	11
9 april	Maurice Janssen	Rondreis Noorwegen	13
14 mei	Erik Filius	Bijpraat avond	11
11 juni	Alex Goversen	Poolse treinreizen 1985	10
10 september	Sjoerd Bekhof	Finlandia	17
8 oktober	Sjaak Verhaegh	Dagtochten vervolg	10
12 november	Hans van Poll	NS stoom in de jaren '30	14
10 december	Erik Filius	Ierland vroeger en toekomst	8

We hebben een dagtocht naar De Eifel gehad op 9 maart. De dagtochten worden georganiseerd door leden die niet in het bestuur zitten. Echter er is minimaal één bestuurslid bij deze activiteiten aanwezig.

De bemensing van de Raildagen is dit jaar minder goed gelukt dan in 2023.

Afdeling Modelbouw

Het verenigingsjaar 2024 is voor de afdeling Modelbouw op 2 januari begonnen met een nieuwjaarsreceptie. Het bestuur had voor een hapje en een drankje gezorgd.

Op 5 februari heeft de jaarvergadering plaatsgevonden. Er waren 14 bezoekers aanwezig.

In het jaar zijn 52 avonden gehouden. Onderverdeeld in 12 vrije rijavonden en 40 thema-avonden. Ook in het jaar zijn weer de vaste avonden gehouden zoals de Amerikaanse, Franse, Pakjes- en Oliebollenavond. Op de Franse en de Oliebollenavond heeft het bestuur de aanwezige bezoekers getrakteerd op een hapje en drankje.

In 2024 bedroeg het aantal bezoekers 988. Dit aantal is onder te verdelen in NVBS-leden 486 en overige bezoekers 502.

De rustigste avond was 26 februari, een vrije rijavond, met 13 bezoekers en de drukste avond was 19 februari, Nederlandse goederenwagens, met 27 bezoekers.

Met de hulp van de bezoekers werd de clubruimte regelmatig schoongemaakt en werd het onderhoud aan de banen gedaan.

Uit de presentielijst blijkt, dat de bezoekers niet alleen uit de omgeving kwamen. Er waren bezoekers uit Utrecht, Amsterdam, Harmelen, Gouda, Waddinxveen, Leiden, Oegstgeest en het Westland.

Afdeling Noord

Van de secretaris

De Afdeling Noord van de NVBS omvat de provincies Groningen; Friesland; Drenthe en het gedeelte van Overijssel ten noorden van de (voormalige) Dedemsvaart. Om de reistijden en de kosten voor de wijd verspreid wonende leden in het gebied zo laag mogelijk te houden, vinden de bijeenkomsten op verschillende locaties plaats.

Enquête

We hebben als afdeling een enquête gehouden onder onze leden. Manuel Draijer heeft de enquête in elkaar gezet en Inge Draijer heeft hem via mail doorgestuurd naar onze leden en bezoekers.

Met de resultaten kunnen we de bijeenkomsten beter plannen. Bijvoorbeeld of een donderdag of zaterdag handiger is. Ook krijgen we een beter beeld van welke locaties populair zijn en welke minder goed lopen. Aan de hand van de resultaten is het programma van 2025 iets gewijzigd.

Locatie Assen

Op 16 november zaten we voor het eerst in Assen. We hadden met elkaar een geslaagde middag. Er kwamen 27 bezoekers en dat is iets boven het gemiddelde. De zaal kunnen wij makkelijk verduisteren, de service is goed en het is ongeveer 7 minuten lopen vanaf treinstation Assen. Deze locatie zien we als vervanger voor Meppel, dit was onze duurste locatie en hebben wij nu beperkt tot 1 bijeenkomst per jaar.

Bestuurswisseling

De afdeling heeft een tijdje geen voorzitter gehad in 2023. Vanaf 1 januari 2024 kwam Nico Kunnekes bij ons in het bestuur als interim-voorzitter.

Vanwege persoonlijke voorkeuren is er per 1 januari 2025 weer een wisseling. Pieter Wemelsfelder is nu voorzitter en Nico Kunnekes penningmeester.

Bestuurssamenstelling per 1 januari 2025:

Pieter Wemelsfelder:	Voorzitter
Inge Draijer – Born:	Secretaris
Nico Kunnekes:	Penningmeester
Henk van Joolen:	Algemeen lid
Manuel Draijer:	Algemeen lid

Bijeenkomsten

De bijeenkomsten trokken gemiddeld 24,75 bezoekers. Net als in de voorafgaande jaren kan de afdeling bogen op een trouwe kern van leden die de bijeenkomsten bezoeken, ondanks de vaak niet geringe afstanden.

De bijeenkomsten werden als gebruikelijk aangekondigd in de plaatselijke en regionale media, via de bekende e-mailadressen van de leden bekend gemaakt en via onze Facebookpagina.

Het ledenaantal is in 2024 nagenoeg hetzelfde gebleven. Daar er leden door overlijden of opzegging afvallen en er aan de andere zijde nieuwe leden bij komen telt Afdeling Noord nu rond de 341 leden.

Overzicht bijeenkomsten en bezoekersaantallen van de afdeling Noord in 2024

Datum	Spreker	Onderwerp	Bezoekers
20 januari	Victor Lansink Michiel ten Broek	Van sneue lijntjes en verdachte dijkjes	28
20 februari	Bouke Burghout	Op jacht naar stoom in Polen en DDR	27
7 maart	Erick Bomhof	Spoorwegen in Nederland in filmbeelden	18
16 maart	Sjoerd Bekhof	Zestig jaar Quer durch Deutschland	26
20 april	Sander Ruys	Het in de Tweede Wereldoorlog weggevoerde spoorwegmaterieel	15
25 mei	Sicco Dierdorp	Belgische verhalen	31
13 juni	Tim Goorman Alex Everts	Dertig jaar stoom in de Veenkoloniën	28
19 september	Steven Hopman	Sporen door Hongarije	14
19 oktober		Meebrengmiddag	26
16 november	Jan Tromp	Moderne bovenleiding 1966-heden	27
14 december	Hans Altena	80 jaar na D-Day	30

Afdeling Noord-Holland Noord

De NVBS-afdeling Noord-Holland Noord beslaat een uitgestrekt gebied in de kop van de provincie Noord-Holland, alles ten noorden van de gemeenten Heemskerk en Zaanstad. Per 1 januari 2024 had de afdeling 219 leden; op 31 december 2024 was dit aantal 223. Helaas kregen we acht opzeggingen. Wij konden in 2024 twaalf nieuwe leden verwelkomen, dus een lichte toename van het ledenbestand. Per 1 januari 2025 hebben wij opnieuw een nieuw lid kunnen bijschrijven. Wat wel opvalt is dat de nieuwe leden, die zich na Covid hebben aangemeld, nauwelijks of niet de afdelingsavonden bezoeken.

De afdeling houdt haar avonden in de stationsrestaurantie van de Museumstoomtram Hoorn-Medemblik. De eerste avond was, net als in 2023, gelijk de klapper van het jaar met 35 toeschouwers. Helaas bezochten het afgelopen jaar 'slechts' 456 bezoekers onze avonden. In 2023 was dat aantal nog 660. Gemiddeld is dat bijna 13 bezoekers per avond minder. In 2023 hadden we vier avonden met meer dan 40 bezoekers en één met zelfs 55 bezoekers; deze aantallen hebben wij het afgelopen jaar niet gehaald. Aan de variatie van de onderwerpen ligt het in ieder geval niet.

In de eerste helft van 2024 moesten wij tot tweemaal toe een wijziging in ons oorspronkelijke programma aanbrengen. De spreker die op 2 april zou komen, was ziek, en onze jaarlijkse modelbouwavond moest een week worden verplaatst. In het voorjaar van 2025 komt de toen zieke spreker alsnog. Gelukkig kon Marco Moerland inspringen. Ook in het tweede halfjaar viel een geplande spreker uit. Ook dit programma wordt in de eerste helft van 2025 ingehaald. Frans van Sabben, onze voorzitter, presenteerde het tweede deel van 45 jaar afdelingsexcursies. Het wordt wel moeilijker om sprekers te vinden in de zomermaanden juli en augustus. Om dit op te vangen zullen de meeneemavond en de modelspooravond in deze maanden worden gehouden.

Overzicht bijeenkomsten en bezoekersaantallen van de afdeling Noord-Holland Noord in 2024

Datum	Spreker	Onderwerp	Bezoekers
10 januari	Albert Koch	Van Eurofima tot Railjet – rijtuigen in Europa 1960-2018	35
30 januari	Peter Doove	Railvervoer in Mecklenburg-Vorpommeren	33
20 februari	Steven Hopman	Raccordementen en verdwenen goederenlijnen in Nederland	33
12 maart	Wil Meulenbelt	Trains and Big Macs. De USA trainspotters trip van 2014	29
2 april	Marco Moerland	Bollen door België – Tramtocht in de gloriejaren van de Belgische Buurtspoorwegen	29
23 april	Karel Hoorn	Een Amsterdammer kijkt naar Haagse trams	27
14 mei	Leden van de afdeling	Digi meebrengavond	24
4 juni	Henk Sijlsing	Trein Design	23
2 juli	Jan de Jong	Modelbouwavond	15
23 juli	Frits Liebrechts	Spoorevenementen in België	21
13 augustus	Rien Brus	Smalspoor in de DDR	30
3 september	Manuel Draijer	Aan de overkant van de Oostzee	22
24 september	Jan Noorlander	Jaaroverzicht 2023 – Spoor met een Nederlands tintje	24
15 oktober	Frans van Sabben	Historisch overzicht 45 jaar NVBS NHN excursies – deel 2	25
5 november	Hans van Lith	30.000 Kilometer HSL door China	25
26 november	Erwin Voorhaar	40 jaar spoorwegfotografie: een kijkje langs de Nederlandse Museumspoorlijnen	32
17 december	Mar de Klerk	Spoorwegen in Denemarken 1990-2015	29

Inmiddels is de eerste avond van 2025 al geweest met 33 toeschouwers. Dit jaar zal in het eerste halfjaar o.a. aandacht worden geschonken aan de nieuwe tramlijn van Amsterdam naar Uithoorn, de interlokale Nederlandse trams en 15 jaar NVBS-excursies. De verwachting is dat in het tweede halfjaar het jubileum van 150 jaar tram/125 jaar elektrische tram in Amsterdam ook een plaatsje krijgt in onze presentaties.

Afdeling Oost

In 2024 heeft de afdeling Oost zoals gebruikelijk negen bijeenkomsten georganiseerd. Het aantal bezoekers valt toch nog wat tegen en varieerde van minimaal 11 tot maximaal 25. Het lijkt erop dat de leden na de coronaperiode nog steeds moeite hebben om naar de bijeenkomsten te komen. Met een gemiddeld bezoekersaantal van 18,3 zaten we bijna 2 bezoekers lager dan in 2023 (20,1), maar wel hoger dan in 2022 (15,6).

Op dinsdag 12 maart is er een kleinschalige maar heel geslaagde excursie geweest met negen deelnemers naar de verzameling van het Historisch Genootschap de Blauwe Tram in Delft.

Op zaterdag 22 september heeft de afdeling ook bijgedragen aan NVBS-promotie bij de Landelijke Raildagen in de Arriva-onderhoudswerkplaats in Zutphen, die goed werd bezocht. In het weekend van 21 en 22 december heeft de afdeling Oost bijgedragen aan de promotie

van de NVBS en de afdeling op de modelspoorbeurs in Zutphen.

Voor 2025 staan er wederom negen bijeenkomsten gepland. Het programma was tijdig gereed zodat het geprinte programmablad op de bijeenkomst van 4 december 2024 beschikbaar was. Om de aantrekkelijkheid van onze activiteiten te vergroten en deze beter te promoten is besloten om het programmablad voor 2025 in omvang te verdubbelen tot twee pagina's A4, zijnde acht pagina's A5.

Ten slotte: er zijn in 2024 geen wijzigingen in het bestuur geweest.

Overzicht bijeenkomsten en bezoekersaantallen van de afdeling Oost in 2024

Datum	Spreker	Onderwerp	Bezoekers
10 januari	Aad de Meij	Spoorzoeken in Zuid-Europa	19
7 februari	Bart van 't Grunewold	Plandampf	21
6 maart	Ton Pruissen	Stoom	25
3 april	Frans van Sabben	North Yorkshire Moors Railway en Keighly & Worth Valley Railway	17
1 mei	Jan Tromp	Van pijlers, bogen en klinknagels – Spoorbruggen in Nederland	11
4 september	Rudi Liebrand	Railgoederenvervoer in beweging	14
2 oktober	Karel Hoorn	NZH en HTM-trams rond Leiden – Films van Frits van Dam	14
6 november	Peter van der Vlist	Alles is verdwenen of veranderd – Een reis door Nederland in zwart-wit	23
4 december	Martin Bos Paul Muré	Stoom in de Harz	21

Afdeling Oost-Brabant

Het jaar 2024 was het tweede jaar op onze nieuwe locatie wijkcentrum De Hoeksteen in Eindhoven-Noord, na drie decennia in gebouw De Fuut nabij het NS-opstelsterrein. De verhuizing naar de nieuwe stek is de regelmatige bezoekers goed bevallen en iedereen voelde zich er snel thuis.

De bijeenkomst in januari moest door de gastspreker op het allerlaatste moment worden afgezegd. Te laat om nog met een afdelingslid een alternatief programma te regelen. De bezoekersaantallen op de negen bijeenkomsten varieerden nogal, waardoor het gemiddelde uitkomt op 13,0 (het voorgaande jaar 14,0).

Overzicht bijeenkomsten en bezoekersaantallen van de afdeling Oost-Brabant in 2024

Datum	Spreker	Onderwerp	Bezoekers
17 januari	afgelast		
21 februari	Jan Tromp	Bovenleiding in Nederland deel 2	15
20 maart	Rick Meijer	Stoomlocs en machinisten	16
17 april	Gerrit Nieuwenhuis	Overheid en spoorwegen	14
15 mei	Pieter Borst	Nieuwbouw station Driebergen-Zeist	9
19 juni	Alex Goversen	Trein en tram in Polen	12
18 september	Henk Dam	Op jacht naar stalen rossen	14
16 oktober	Bart van 't Grunewold	Laatste trimester Deutsche Bundesbahn	17
20 november	Maurice Janssen	Rondreis Noorwegen	8
18 december	Leden	Meebrengavond	12

Het traditionele afdelingsuitstapje vond om organisatorische redenen dit jaar niet in juni plaats maar eind augustus. De wederom door afdelingslid Wim van Alphen perfect georganiseerde rit met voordelige dagkaarten voerde bij mooi weer per tram en trein door Vlaanderen, inclusief een kort traject met de Kusttram. De plezierig verlopen dag werd afgesloten met een gezamenlijke maaltijd nabij station Turnhout en daarna, voor de meesten, aansluitend per directe bus van De Lijn naar NS-station Tilburg.

Met een afwisselend programma in 2025 hoopt het afdelingsbestuur dat meer en met name jongere leden over de drempel (en vooroordelen?) zullen stappen om gelijkgestemden te ontmoeten en interessante presentaties te beleven op de maandelijkse bijeenkomsten.

Afdeling Rijnland

Overzicht bijeenkomsten en bezoekersaantallen van de afdeling Rijnland in 2024

Datum	Spreker	Onderwerp	Bezoekers
3 januari	Diverse sprekers	Nieuwjaarsbijeenkomst	13
17 januari	Afdelingsbestuur	Historische films Ned. Spoorwegen	22
21 februari	Marco Moerland	Bollen door België	23
20 maart	Railtheater Amsterdam	Jaaroverzicht RTA op film	30
17 april	Karel Hoorn	Rond de tram de wereld rond	14
15 mei	Afdelingsbestuur Wim Beukenkamp	NZH film Frits van Dam / De Nieuwe Blauwe tram	45
20 juni	René Platjouw	Per spoor door Zwitserland	20
18 september	Bob Visser	Sporen en stations rond Amsterdam	18
16 oktober	Maurits van den Toorn	Per tram door het Ruhrgebied	18
20 november	Frans van Sabben	Densha de Japan	20
18 december	Aad de Meij	Railverkeer nabij en over de grens	19

In 2024 hebben we weer eens een nieuwjaarsbijeenkomst gehouden, waarbij eigen leden werden uitgenodigd iets te vertellen over wat zij leuk vonden. Een soort meebrengavond dus, maar zowel de deelname als het bezoek viel tegen. Er waren vier korte presentaties, waarvan twee door bestuursleden. Het aantal avonden steeg hiermee tot 11 met een gemiddelde van 22 bezoekers, zonder de vier bestuursleden. Dat is één minder dan vorig jaar, maar toen waren er 10 avonden. Op zich lijkt een getal iets boven de 20 de nieuwe na-corona-norm voor de afdeling Rijnland.

We hebben leden door ouderdom en overlijden zien afvallen, en vrijwel geen jongere aanwas, maar dat is een inmiddels bekend verschijnsel. Er is ook een daling (tussen twee tot vier personen) uit de omgeving van Amsterdam, omdat afdeling Amsterdam nu op dezelfde woensdagen avonden organiseert, i.p.v. op de maandagavond. Hierdoor moeten leden kiezen, die anders beide afdelingen bezochten. Er is overleg om te zien of aanpassing mogelijk is.

Met het huidige aantal hebben we de financiën net in evenwicht kunnen houden bij een toegangsprijs van € 4,- voor de leden en € 5,- voor introducés. Dit verschil proberen we te handhaven, zodat de leden ook iets aan hun lidmaatschap hebben. In overleg met sprekers gaan we door met ideeën voor nieuwe programma's. Als resultaat worden twee of drie nieuwe programma's voor het eerst in Rijnland gepresenteerd.

Het bestuur verwacht ook in de komende jaren door te kunnen gaan, met wellicht een prijsverhoging voor de leden naar € 5.-, zeker als de zaalhuur verhoogd wordt. Het grootste aantal introducés komt af op de inmiddels traditionele NZH-avond.

De bestuurssamenstelling van vier personen is dit jaar gelijk gebleven. De aangekondigde huurverhoging werd dit jaar niet doorgevoerd, waardoor het jaar met een klein positief saldo kon worden afgesloten. Er is geen reden onze activiteiten te stoppen, ook niet omdat de afdelingen belangrijk zijn voor de bekendheid van de vereniging.

Afdeling Rotterdam

De afdeling Rotterdam was wegens omstandigheden niet in staat een verslag aan te leveren.

Afdeling Twente

Het gemiddelde bezoekersaantal steeg van 40,5 in 2023 naar 41,1 in 2024, inclusief de 4 aanwezige bestuursleden.

Tijdens de foto/video meeneembijeenkomst in december werd ons 89-jarige bestuurslid Peter van der Zanden in het zonnetje gezet, vanwege zijn 50-jarig jubileum van 1974 – 2024 als plaatsvervangend sectieleider van de sectie Twente en bestuurslid van de afdeling Twente. In 2018 werd Peter daarvoor al benoemd tot Lid van Verdienste.

Overzicht bijeenkomsten en bezoekersaantallen van de afdeling Twente in 2024

Datum	Spreker	Onderwerp	Bezoekers
17 januari	Sjoerd Bekhof	Finlandia (foto/film)	43
21 februari	Peter Doove	Railvervoer in Mecklenburg-Vorpommern (foto/film)	41
20 maart	Aad de Meij	Spoorzoeken in Zuid-Europa	43
17 april	Raymond Naber	Herinneringen aan interlokale trams (foto/film)	40
15 mei	Paul van Agten	De spoorgeschiedenis in en rond Deventer (film)	42
18 september	Manuel Draijer	Aan de overkant van de Oostzee (foto/film)	37
16 oktober	Bert van der Kruk	Deutsche Bundesbahn van klassiek naar modern (deel 2)	48
20 november	Erwin Voorhaar	40 jaar spoorwegfotografie	40
18 december	De bezoekers zelf	Foto/video meeneemavond	36

Als bijdrage aan “nieuw elan” is in januari 2024 in samenwerking met HB-penningmeester René Jongerius de mogelijkheid geïntroduceerd om de bezoekers het entreegeld voor de afdelingsbijeenkomsten te laten betalen via PIN-betaling, naast de gebruikelijke contante betalingen, die natuurlijk ook mogelijk blijven. Na een vooronderzoek in 2023 naar de diverse mogelijkheden en onkosten voor PIN-betalingen bij afdelingsbijeenkomsten is gekozen voor de Nederlandse Android app Klearly, die werkt op een moderne smartphone (van een bestuurslid), zodat de afdeling geen investering in PIN-apparatuur hoeft te doen. Tijdens de stafvergadering in het voorjaar 2024 is deze betaalmogelijkheid gepresenteerd aan de aanwezige stafleden.

Deze PIN-betaalmogelijkheid voldoet zeker in een behoefte bij onze bezoekers - ongeveer 1/3 van onze bezoekers betaalt hun bijdrage contactloos met PIN-pas of smartphone. De Klearly app wordt inmiddels ook door andere NVBS-afdelingen en geledingen gebruikt, bijv. tijdens railbeurzen of evenementen waarbij de NVBS aanwezig is.

Om in 2025 het afdelingsbestuur te versterken zoeken we naar nieuwe vrijwilligers die willen meehelpen om onze drukbezochte bijeenkomsten in goede banen te leiden en te organiseren.

Afdeling Utrecht

Afgelopen jaar vonden de bijeenkomsten van onze afdeling plaats in NVBS Centraal als gevolg van de verbouwing van onze locatie op station Utrecht Overvecht. De oorspronkelijk geplande termijn van enkele maanden werd uiteindelijk verlengd tot ruim een jaar. Als extra service aan de bezoekers was de Winkel tijdens de bijeenkomsten geopend van 19.00 tot 19.45 uur en tijdens de pauze. Deze mogelijkheid werd door de meeste leden zeer gewaardeerd en zorgde voor een gemiddelde opbrengst van circa € 250 per avond.

Ook in 2024 werden er negen bijeenkomsten georganiseerd in de periode januari tot en met mei en van september tot en met december. Het totaal aantal bezoekers in 2024 bedroeg 157, dat is gemiddeld ruim 17 bezoekers per avond.

Dankzij een tip van een van onze bezoekers kunnen we vanaf 1 januari 2025 terecht in het Stiltecentrum van Hoog Catharijne te Utrecht. Voordeel van deze nieuwe locatie is de centrale ligging op slechts enkele minuten lopen van station Utrecht Centraal.

Overzicht bijeenkomsten en bezoekersaantallen van de afdeling Utrecht in 2024

Datum	Spreker	Onderwerp	Bezoekers
8 januari	Hans Dominicus	Vakantietreinen 1969-1981	16
5 februari	Karel Hoorn	Oekraïne, een groot tramland	16
4 maart	Bert van der Kruk	DB van klassiek naar modern, deel 2	14
8 april	Bart van 't Grunewold	NS in de jaren '80	27
6 mei	Peter Doove	Brandenburg	14
2 september	Sicco Dierdorp	Belgische verhalen	18
7 oktober	Bert van Raaij	De Haagse tram in de jaren '60	12
4 november	John Krijgsman	Railvervoer in Kroatië	14
2 december	Peter Eradus	Tram en trein in België	26

Afdeling Zeeland

De afdeling Zeeland heeft in 2024 een nieuwe locatie gevonden in buurthuis “De Pit”, daar onze vorige locatie, hotel Terminus eind 2023 gesloten werd om gesloopt te worden (althans dat was de bedoeling – het maakt thans nog steeds deel uit van de vernieuwing van het stationsgebied). Buurthuis “De Pit” ligt ten zuiden van station Goes, op dezelfde loopafstand als waar hotel Terminus ten noorden van station Goes ligt, zo’n 7 minuten lopen. Het aantal bezoekers is in 2024 gelijk gebleven aan die in het jaar 2023.

Buurthuis “De Pit” heeft de beschikking over meerdere zalen en een ruime parkeergelegenheid. Voor nog meer bezoekers is dus altijd plaats, en we gaan ernaar streven om de komende tijd het aantal bezoekers weer verder te laten stijgen. Dit proberen we te behalen door de bezoekers een reminder per email voorafgaand aan een lezing te sturen,

een aankondiging in de lokale kranten te doen, zowel op het internet als in de gedrukte versie.

Overzicht bijeenkomsten en bezoekersaantallen van de afdeling Zeeland in 2024

Datum	Spreker	Onderwerp	Bezoekers
18 januari	Aad de Meij	Grensoverschrijdende beelden	16
15 februari	Dènis Baarends	Ontwikkelingen bij de Zwitserse (smal)spoorwegen	17
21 maart	Maarten v.d. Velden	Portugal: een feest van herkenning	15
18 april	Bert van der Kruk	Deutsche Bundesbahn van klassiek naar modern, deel 1	17
17 mei	Bram Stelling	Rondreis door Australië	13
26 september	Diverse sprekers	Dia-meebrengavond	14
31 oktober	Bert van der Kruk	Deutsche Bundesbahn van klassiek naar modern, deel 1	14
21 november	Aad de Meij	Spoorzoeken in Zuid-Europa	12
19 december	Martin Harlaar	Diverse spoorse onderwerpen	11

Afdeling Zuid-Limburg

Overzicht bijeenkomsten en bezoekersaantallen van de afdeling Zuid-Limburg in 2024

Datum	Spreker	Onderwerp	Bezoekers
15 maart	Henk Dam	Bijzonder vervoer in Saint-Quentin	10
19 april	Bart van 't Grunewold	Het laatste trimester van de Bundesbahn	10
17 mei	Michiel ten Broek	De eerste generatie dubbeldeksrijtuigen	8
21 juni	Bert van Diepen	Treinenparadijs Berner Oberland	7
20 september	Cock Koelewijn	Beneluxtreinen	14
18 oktober	Sjoerd Bekhof	60 Jahre mit der DB quer durchs Land	12
15 november	Aad de Meij	Drieluik NS 1201 – Berlijn - Moselstrecke	12
20 december	Maarten v.d. Velden	Portugal	7

Afdeling Zwolle

Het grote nieuws van de afdeling Zwolle betreft de gedwongen verhuizing met ingang van januari 2025 van Stadkamer naar MFC De Enk. Sinds mei 2017 maakten we gebruik van wellicht de mooiste voorzieningen van alle afdelingen. Na een aantal jaren van prima samenwerking kwam er afgelopen jaar de klad in. Stadkamer wilde graag beter inzicht in de bezoekers en daarvoor dienden bezoekers zich digitaal aan te melden bij Stadkamer. Onze bezoekers bleken digitaal vaardiger dan het bestuur had ingeschat, maar Stadkamer bleek rommelig in de afdracht. Daarom is dit aanmelden per september opgeheven. In het najaar bleek bovendien dat de zaalhuur onze financiële draagkracht te boven zou gaan. Die ging in ruim één jaar tijd van 45 naar 160 euro. De Zwolse bestuursleden hebben bijzonder slagvaardig een nieuwe locatie gevonden die slechts iets verder van station Zwolle ligt en technisch minder is maar qua horeca weer superieur. Niettemin betreurt het bestuur het verlies van Stadkamer en de wijze waarop dit noodzakelijk was.

Die nieuwe locatie is MFC De Enk. De entree wordt verhoogd naar 3,50 euro en het bestuur moet binnenkort een besluit nemen over de aanschaf van een beamer.

Per januari is Lammert Jan Beumer na 30 jaar trouwe dienst als penningmeester afgetreden. Sicco Dierdorp heeft diens plek en taken in het bestuur overgenomen.

Zoals gebruikelijk hadden we tien bijeenkomsten met in totaal 367 bezoekers, 18 meer dan het voorgaande jaar. Paul Muré trok in de zwakke maand juni twintig bezoekers met zijn reisverslag over Australië terwijl Geert de Weger in december 52 bezoekers de geschiedenis van Zwolle en zijn spoorwegen mocht tonen. Kersvers aangetreden penningmeester Sicco Dierdorp zat daar in februari niet ver van af met 48 bezoekers bij zijn presentatie Belgische verhalen.

Overzicht bijeenkomsten en bezoekersaantallen van de afdeling Zwolle in 2024

Datum	Spreker	Onderwerp	Bezoekers
10 januari	Sander Ruys	Het in de oorlog weggevoerde spoorwegmaterieel	43
14 februari	Sicco Dierdorp	Belgische verhalen	48
13 maart	Sjoerd Bekhof	60 jaar quer durch Deutschland	42
10 april	Jan Tromp	Bruggen in Nederland	33
8 mei	Anders Oldenhof	Regio Arnhem-Nijmegen in de jaren 80 en 90	31
12 juni	Paul Muré	Australië, de grote steden per trein	20
11 september	Bart van 't Grunewold	Plandampf	30
9 oktober	René Platjouw	Met de Rhätische Bahn op reis	32
13 november	Peter Eradus Edwin Langeweg	Toen jaar per spoor door Tsjechië, Slowakije en Polen	36
11 december	Geert de Weger	Zwolle en zijn spoorwegen	52

Bijlage 4.1

Jaarverslag Winkel

Algemeen

De winkel is voor een aantal mensen een verbindend punt in de vereniging, naast de aankoop van een boek of dvd vinden er ook uitvoerige gesprekken plaats in de winkel. De winkel voorziet in een duidelijke behoefte van de leden. Wij horen vooral van nieuwe bezoekers veel waardering voor het brede assortiment. De winkel draagt bij in de kosten van NVBS Centraal. Een aantal winkelmedewerkers zet zich ook in voor andere activiteiten binnen de NVBS en is daardoor goed op de hoogte van wat er in de vereniging speelt.

Medewerkers en bestuur

Het winkelbestuur (ook wel coördinatieteam genoemd) is het sinds het najaar weer compleet en is als volgt samengesteld:

- Hans Reijnen, coördinator;
- Rob Daale, secretaris en coördinator inkoop;
- Herman Meijer, penningmeester tot 31 december 2024;
- Bas Roorda, penningmeester vanaf 1 januari 2025 (najaar bezig geweest met inwerken);
- Mar de Klerk, coördinator verzendteam;
- Peter Doove, coördinator winkelverkoop.

Daarnaast is Leo Zilverentant coördinator voor de afdeling tweedehands boeken en Karel van Ipenburg het aanspreekpunt voor het onderdeel schenkingen en legaten en/of de eventuele aankoop. Ton Stevenhagen fungeert als tweede penningmeester binnen de winkel.

In 2024 is het aantal winkelmedewerkers verder teruggelopen. Vanwege uiteenlopende redenen hebben de volgende personen afscheid genomen:

- Ton Gravendijk;
- Fred Majolee;
- Herman Meijer;
- Jan Willemse;
- Wim Boswinkel;
- Bert Reeze (overleden).

Gelukkig is er ook nieuwe aanwas van leden die zich actief willen inzetten in de winkel. Hier kunnen genoemd worden:

- Rein Kamphuis;
- Jaap Minderhoud;
- Bas Roorda;
- Hans Reijnen.

Het aantal winkelmedewerkers in de meest brede zin van het woord is daarmee in 2024 gedaald van 27 naar 25 personen.

Verkoopcijfers en resultaat

Over 2024 is een omzet bereikt van ruim €109.000,--. Dat is stijging ten opzichte van vorig jaar met ruim 6 %. Dat is een mooi resultaat en ook beter dan het recente 'topjaar' 2022. Onderstaand wordt het bereikte resultaat verder toegelicht.

Tweedehands boeken dragen qua aantallen voor ruim 47 % bij aan de omzet (17 % als je kijkt naar de waarde), waar deze verhouding bij nieuwe boeken op ruim 1/3 deel van de omzet in aantallen zit (bijna 69 % als je kijkt naar de waarde).

De verkoop van tweedehands artikelen (boeken) is in 2024 ten opzichte van 2023 teruggelopen met circa 3,5 % en tot bijna 17 % van de totale omzet. Ook op basis van absolute bedragen was de omzet circa €2000 lager dan het voorgaande jaar. De verkoop van dvd's is een aflopende zaak. Zij dragen voor slechts 3,5 % bij aan de omzet in geldswaarde van de winkel.

Webwinkel en verzending

De verhouding verkoop via de fysieke winkel en de webwinkel is op dit moment 62 % tegenover 38 %, in het voordeel van de fysieke winkel. De trend van de laatste jaren na corona dat het aandeel van de webwinkel na een aanvankelijke terugval langzaam maar gestaag toeneemt, heeft zich ook in het afgelopen jaar doorgezet (2022: 29,7 %, 2023: 31,7 %). Verdere promotie van de winkel in Amersfoort Centraal is dus op zijn plaats. Bij gelijkblijvende hoogte van het bedrag van de verkoop via de webwinkel zou daarmee de omzet kunnen stijgen.

Het aantal via de webwinkel verzonden artikelen bedraagt 1.418 stuks. Tegenover 1.109 verkochte artikelen vorig jaar is dit een stijging met bijna 28 %.

Duidelijk is bijvoorbeeld wel dat tweedehands boeken vooral in de fysieke winkel worden gekocht. Het aandeel ligt hier op circa 47 % (zie boven), terwijl via de webshop het aandeel tweedehands boeken slechts iets meer dan 8 % bedraagt. Als je kijkt naar de omzet van deze aankopen dan is de verhouding 17 % versus 4 % (fysieke winkel – webshop). Om de kosten te drukken wordt zoveel mogelijk geprobeerd, bij bestelling van meerdere artikelen, deze in één keer te verzenden.

Het verzendteam Jan Bok, Sjoerd Bekhof, Wim Boswinkel, Jaap Minderhoud en Mar de Klerk verzendt elke dinsdag en indien nodig eventueel op vrijdag.

We zullen de fysieke winkel blijven promoten, omdat het werk en de kosten van de verzending en het verpakkingsmateriaal aanzienlijk zijn.

Openingstijden en speciale verkoop

Vanaf augustus van het afgelopen jaar zijn de donderdagmiddag en -avond-openstellingen door gebrek aan belangstelling komen te vervallen. De NVBS Winkel is nu alleen nog op de 1e, 3e en 5e zaterdagmiddag van de maand geopend. In 2024 kende de winkel 25 openstellingen op zaterdag en tot augustus nog zes openstellingen op donderdag. Door

omvangrijke werkzaamheden aan het spoor was Amersfoort Centraal een aantal weken niet per trein bereikbaar. Hierdoor was de winkel in juli en augustus op donderdag en op twee zaterdagen gesloten.

De uitverkoop op 20 april met veel mooie aanbiedingen en 20% korting op tweedehands boeken zorgde voor extra aanloop.

Op 26 april was de NVBS Winkel geopend tijdens het congres van de Arbeitskreis Lokomotivgeschichte dat in NVBS Centraal werd gehouden.

Na afloop van de Koningsdagrit op 27 april was de NVBS Winkel 's-avonds geopend voor de deelnemers aan de rit. Van deze winkelopening werd massaal gebruik gemaakt. Op zaterdag 25 mei was de NVBS Winkel voor de ALV, die in Amersfoort werd gehouden, geopend van 11.30-13.00 uur.

De fotodag op 29 juni waar ansichtkaarten en foto's voor 5 cent per gram werden verkocht zorgde ook voor extra aanloop in de winkel.

Aan de Raildagen 2024 werd dit jaar niet deelgenomen. 21 september was een reguliere verkoopdag.

Een bijna traditie is de ruil- en verkoopdag die dit jaar op zondag 29 december werd gehouden en voor de winkel een gunstig resultaat opleverde (zie elders voor een korte terugblik).

Op 13 en 14 januari was de NVBS Winkel aanwezig op de Nederlandse Modelspoordagen in Rijswijk en op 4 augustus bezette de NVBS Winkel een kraam op de Deventer Boekenmarkt. Het Beurzen- en Evenemententeam bracht hiernaast bij een aantal evenementen tweedehandsboeken uit de winkel aan de man.

Schenken en tweedehands artikelen

Gezien zijn kennis van de tweedehands markt is het aanspreekpunt voor het onderdeel schenkingen en legaten en/of de eventuele aankoop daarvan bij Karel van Ipenburg ondergebracht. Dit verloopt op basis van vastgelegde interne procedures. De samenwerking met de bibliotheek en SNR verliep op dit gebied naar tevredenheid. Tweedehands boeken worden regelmatig tegen betaling aangeboden. Lang niet al deze aanbiedingen leiden tot aankoop door ons. Het bedrag van de aankopen was vrijwel gelijk aan die van vorig jaar. Ook door leden worden met enige regelmaat tweedehands artikelen aangeboden. Leo Zilverentant en Karel van Ipenburg handelen in het algemeen deze zaken af. De verkoop van tweedehands artikelen is het kanaal om dubbel materiaal uit verzamelingen en schenkingen een goede plek bij onze leden te geven. Een duidelijk voorbeeld van kringloop.

Er werd een begin gemaakt met het plaatsen van een selectie tweedehands boeken op de website. Dit leidde tot nu toe maar tot weinig bestellingen. Tweedehands boeken uit de NVBS-reeks staan er al veel langer op, en worden regelmatig besteld.

Verslag ruil- en verkoopbeurs op 29 december 2024

Op initiatief van de winkel is op zondag 29 december van het afgelopen jaar een ruil- en verkoopbeurs gehouden in NVBS Centraal. Het aantal inschrijvers "standhouders" bleef steken op vier, maar dat was geen reden om de beurs af te gelasten ook omdat de winkel

open zou zijn. De interesse van standhouders is wel dalende van negen tijdens de eerste keer en zes tijdens de tweede keer.

Door twee dubbele tafels te maken kreeg het geheel toch een normaal aanzien. Eigenlijk werd er niet geruild, maar het lijkt verstandig de titel toch zo te laten, ook om niet de indruk te wekken dat hier sprake is van een beurs op grotere schaal. Evenals de vorige keren was de publiekstop bij het openingsuur en die viel zeker niet tegen. Het eerste uur was er ruime belangstelling, het volgende uur snel aflopend tot een enkeling rond 14.30 uur, reden om een kwartier eerder af te sluiten. Vooraf zijn de deelnemers nog gepolst of zij een volgend jaar (keer) weer zouden komen en hun reactie was positief.

Naar de winkel gekeken was het daar ook iets drukker dan een gewone zaterdag en de omzet van iets meer dan €2000 viel zeker niet tegen.

Tot slot een woord van dank aan alle medewerkers die zich (soms extra) hebben ingespannen. Zonder hen kan de winkel niet overeind worden gehouden

Bijlage 4.2

Jaarverslag Op de Rails

Het jaar 2024 wordt in onze annalen opgetekend als een turbulent jaar. Er kwam een nieuwe lay-out. Door het overlijden van Jeanne Kok in april moesten we helaas afscheid nemen van een redactielid. We prijzen ons gelukkig met de bijdrage die zij nog heeft kunnen leveren aan de opzet van de nieuwe lay-out. Een ander recent toegetreten redactielid gaf aan door drukke werkzaamheden en gezinsuitbreiding geen tijd meer voor ons te hebben. We blijven daarom zoeken naar nieuw bloed, maar dit is geen makkelijke opgave. Door alle redactionele afwezigheid onderling goed af te stemmen proberen we de continuïteit van het blad te waarborgen, maar het is niet te voorkomen dat de drukker soms enkele opmaakwerkzaamheden van ons moet overnemen. De 92e jaargang kwam zoals inmiddels gebruikelijk uit op 624 pagina's, verdeeld over twaalf nummers van 52 pagina's.

De vele voorbereidende werkzaamheden voor een 'Op de Rails nieuwe stijl' die de redactieleden bezighielden in 2023 kwamen met de verschijning van het januarinummer 2024 tot resultaat: het eerste nummer met een nieuw gezicht. Na vijftien jaar was het blad toe aan een nieuw uiterlijk en een eigentijdse uitstraling. De reacties van het lezerspubliek liepen uiteen van positief tot niet mals, en hun kritische opmerkingen hebben ook geleidelijk tot enkele aanpassingen geleid. Een door ons onvoldoende onderkend probleem waren de gekleurde teksten die in het eerste nummer leidden tot slechte leesbaarheid van de fotobijschriften. We hebben dit verbeterd door nu een duidelijk donkerder tint te gebruiken. Ook het aanvankelijke verschil in het gebruikte lettertype in de artikelen versus de nieuwsrubrieken is met ingang van april gelijkgetrokken. We gebruiken nu overal het lettertype van de artikelen, dat beter leesbaar is. Het kost iets meer ruimte, maar dit is niet onoverkomelijk. Wij vonden de afdrukkwaliteit van de foto's in zowel het januari- als het februarinummer beneden de maat. Dit heeft dan even niets met de nieuwe lay-out te maken, maar zoiets valt de lezer natuurlijk op. Dit hebben we ook aan de drukker laten weten, en die heeft beterschap beloofd. Het maartnummer was in dat opzicht al beter, maar

de wisselende fotokwaliteit kost de nodige hoofdbrekens en blijft een punt van voortdurende zorg.

We zijn in deze jaargang begonnen met het opnemen van wat kleine(re) artikelen over actuele onderwerpen die wat meer aandacht verdienen dan een korte melding of alleen een foto in de nieuwsrubrieken. Dit vergt ook voor de redactie enige gewenning. Als voorbeeld de artikelen 'Open access groot succes', 'Spoorverbinding Tesla Berlijn', 'De reconstructie vordert', 'Een ander tramnet in 2025' en 'Namen en kleuren voor London Overground'. Met die kleinere artikelen komen we (ook) tegemoet aan de wens van jongere lezers. En die willen we natuurlijk aan ons binden. Dat laat onverlet dat we ook lange(re) artikelen met een historisch karakter blijven plaatsen. Onderdeel van het plan in de bladformule is meer aandacht voor nieuws over België en dit is volgens ons goed geslaagd, met onder meer een artikel over de spoorlijn naar Spa. De publicatie van 'Limburgse Mijnen en het spoor', bracht twee leden tot het uitbrengen van een naschrift van twee pagina's. De Olympische Spelen in Parijs gaven aanleiding voor een paar artikelen: na het voorstedelijk vervoer in juli kwamen in het augustusnummer de tram en de metro aan de beurt. Behalve de OS zijn ook andere ontwikkelingen in en om Parijs reden genoeg om hier uitgebreid aandacht aan te besteden. Verschillende overzichtskaarten gaven de lezer meer informatie. In de eerste maanden van het jaar plaatsten we het artikel 'De tram als reclaimedrager' in twee delen. Tien Turkse tramsteden was het onderwerp in twee afleveringen. Een overzicht van de forse investeringen in het Oostenrijkse spoorweginfrastructuur kwam aan bod in het meinummer. De Indonesische hogesnelheidstrein, geopend in oktober 2023, werd in juni beschreven door een speciale correspondent ter plaatse. Reisverhalen over trams achter het IJzeren Gordijn werden boeiend beschreven door onze vaste auteur hiervoor. Het ging dit keer over Polen in 1975 en Tsjechoslowakije in 1977. Een van onze leden met een goede speurneus had overzee een interessant archief ontdekt met foto's van Amerikaans spoorwegmaterieel dat in de Eerste Wereldoorlog (en later ook WO II) naar ons continent kwam. Hij schreef daarover en liet het artikel vergezeld gaan van een goede kwaliteit opnamen. De spoorwegen rondom het meer van Genève, in het Zwitsers-Franse grensgebied kwamen in het septembernummer aan bod. Zoals gebruikelijk werd in december het jaar afgesloten met een terugblik naar 65 jaar geleden: de NS in 1959.

Bijlage 4.3

Jaarverslag Dienst Huisvesting

In 2024 is de aanschaf van een nieuw projectiescherm nodig geworden. De oprolmechaniek van het grote doek raakte defect door een gebroken veer. Na informatie bij een leverancier was het duidelijk geworden dat reparatie niet mogelijk was. Om een stap voorwaarts te zetten heeft het Hoofdbestuur ingestemd met de aanschaf van een Philips digitaal scherm. Dat heeft de kwaliteit van een HD-televisie en is uitgerust met een soundbar. De beamer is hierbij niet meer nodig.

Door omvangrijke werkzaamheden aan het spoor was Amersfoort Centraal een aantal weken niet per trein bereikbaar. Hierdoor was NVBS Centraal noodgedwongen enkele keren gesloten.

NVBS Centraal wordt regelmatig gebruikt voor bijeenkomsten, waaronder de nieuwjaarsreceptie die door de medewerkers van Huisvesting wordt georganiseerd. Bijzonder was de voorstelling van het Raitheater Amsterdam, een presentatie over de Oosterspoorweg en een boekpresentatie door Frank Oude Elferink. In het najaar heeft Huisvesting onderdak geboden aan de afdeling Utrecht; zij raakte dakloos door langdurige werkzaamheden aan de ruimte in Utrecht Overvecht.

Aan het einde van het jaar boden we de ruimte voor instructie van de elektronische besturingsmogelijkheden van Märklinmodelbanen. Dit gebeurt onder leiding van NVBS-lid Frans van Waes. Deze samenwerking gaat in 2025 verder.

Andere ‘railgebonden’ organisaties maakten voor het houden van vergaderingen ook gebruik van NVBS Centraal.

Vaste gebruikers zijn SNR op maandag, woensdag en vrijdag. Op dinsdag is de Winkel in de centrale ruimte bezig met het verzendklaar maken van bestellingen. Op donderdag zorgt de bibliotheek voor opening en sluiting.

Personele bezetting:

Zaaldienst; koffie etc. Sjoerd Bekhof en Theo van der Linden

Veiligheid Leo Riesthuis

IT Freek Heite

Bijlage 4.4

Jaarverslag Internetdienst

Algemeen

Het jaar 2024 was voor de Internetdienst helaas een jaar van stagnatie en tegenvallers. Een traag verlopende technische upgrade, de overgang van de website naar een andere provider, de plotse noodzaak om over te stappen op een ander nieuwsbriefprogramma en door een ongeval uitvallen van een van onze teamleden heeft veel tijd en energie gekost. Gelukkig hebben de NVBS-leden daar weinig van gemerkt. Hopelijk is nu, met name door de overgang van de website naar een andere provider, wel de situatie bereikt dat we in 2025 goed vooruit kunnen met verbeteringen en vernieuwingen.

Personele bezetting

In de maand juli werd ons teamlid Freek Heite door een ongeval langdurig uitgeschakeld. Freek deed niet alleen ICT-werk bij de Internetdienst maar ook (en vooral) bij de Dienst Huisvesting. Een flinke deel van zijn taken is overgenomen door Fred Hommersom (Internetdienst) in samenwerking met Leo Riesthuis (Bibliotheek). Daarnaast werd besloten een deel van voorgenomen aanpassingen/vervangingen uit te stellen.

Een zorgpunt is dat veel taken binnen de Internetdienst (en ook bij Huisvesting) maar op één set schouders rusten. Dat betekent dat bij uitvallen al snel een probleem ontstaat in de continuïteit van de dienstverlening. Het blijkt moeilijk versterking te vinden. Al geruime tijd staan op de website enkele vacatures. Door een bijsluiter bij het oktobernummer van Op de Rails werd voor de vacatures extra aandacht gevraagd. Dit had positief resultaat: Wim van den Berg is toegetreden als vrijwilliger en zal met name taken op het gebied van het functioneel beheer van de website op zich nemen. Verdere versterking blijft echter gewenst.

Verwikkelingen rond het beheer van de website

In 2023 heeft de Internetdienst vastgesteld dat voor onze website sprake was van verregaand achterstallig groot onderhoud, met dien aangaande zorgen over de cyberveiligheid. Vanaf medio augustus is Emendis, de provider van onze website, hierop aangesproken. Uiteindelijk heeft Emendis in januari 2024 een begin gemaakt met het inhalen van dit onderhoud. Dit werd ook noodzakelijk door de (door de banken aangekondigde) overgang van iDeal 1.0 naar iDeal 2.0. De daarmee verband houdende aanpassingen waren met de verouderde software-versies niet mogelijk. Dit bij elkaar leidde tot een uiterst moeizaam verlopend upgrade-traject waarbij de Internetdienst keer op keer onderdelen van de website op goede werking moest controleren. Ook hier speelt een capaciteitsprobleem: testen vereist gedetailleerde kennis die slechts bij een kleine groep beschikbaar is.

In dit traject kwam Emendis tot het inzicht dat het nog maar weinig expertise en capaciteit heeft voor een grotendeels op Wordpress gebaseerde website als die van de NVBS. Eind mei deed Emendis de mededeling Wordpress-ondersteuning te willen stoppen en tevens dat Bureau ZIGZAG (een partij waarmee Emendis samenwerkt) bereid was de website en het verdere beheer daarvan over te nemen. Na oriënterende gesprekken is besloten hierop in te gaan. In goed overleg is een nieuw service level agreement opgesteld. De formele overgang naar Bureau ZIGZAG vond plaats per 1 november, de technische overgang per 16 november. Voor de gebruikers is dit in ieder geval al merkbaar aan een kortere responstijd, waarmee een belangrijke klacht over de website is weggenomen.

Overigens ging de technisch overgang niet zonder slag of stoot. Inmiddels is vastgesteld dat de door Emendis overgedragen software-code op diverse punten verbetering behoeft.

Verbeterplan Website

Voortbouwend op de 2023 door de Internetdienst opgestelde en door het Hoofdbestuur goedgekeurde notitie 'Toekomst NVBS-ICT' is gewerkt aan het opstellen van een

Verbeterplan Website. Dit plan was eind mei gereed. Het behelst het verhelpen van een aantal gebreken, het opschonen van de administratie en een breed pakket aan functionele verbeteringen. Wat dit laatste betreft met name aanpassing van de homepage en herinrichting van de zoekmachine. De bedoeling was om vervolgens samen met Emendis stap voor stap tot uitvoering van het plan te komen. Door de hiervoor beschreven verwickelingen is het daar niet toe gekomen. De inzet is om met Bureau ZIGZAG in 2025 zo snel mogelijk met het plan aan de slag te gaan.

Nieuwsbriefprogramma

De NVBS maakt sinds een ruim aantal jaren voor het verzenden van nieuwsbrieven gebruik van MadMimi. Het wordt centraal gebruikt voor de mailing van NVBS Actueel, de Stafniewsbrief en Op de Rails Digitaal. Ook enkele afdelingen en de fotoredactie gebruiken dit platform. MadMimi is eigendom van GoDaddy. Deze firma deed op 1 augustus mededeling dat de dienstverlening via MadMimi per 1 september zou worden stopgezet, waarbij de eigen e-mail-marketing tool van GoDaddy als alternatief werd aangeboden.

Vanwege de (door de zomervakanties extra) hoge tijdsdruk en uit kostenoverwegingen werd besloten hierop in te gaan. Helaas blijkt de door GoDaddy geboden functionaliteit nogal gebrekkig. In ieder geval is het niet geschikt voor een grote groep gebruikers met ieder hun eigen mailings en verzendlijsten. GoDaddy gebruiken we daarom alleen voor de ‘centrale’ mailings en de fotoredactie van Op de Rails. Daarnaast is een gratis account voor het platform LaPosta aangemaakt en voor een drietal afdelingen ingericht.

In 2025 zullen we ons opnieuw beraden op een NVBS-breed bruikbare faciliteit. Probleem is dat pakketten met een functionaliteit zoals MadMimi aanmerkelijk duurder zijn dan (voorheen) MadMimi en thans GoDaddy.

ABCD en Greenstone

De zoekmachine, met daarin de beeldbank, railatlas, bibliotheek-catalogus, het digitale Op de Rails archief en daarnaast nog enkele kleinere bibliothecaire bestanden, is een wezenlijk onderdeel van onze website. Al deze datasets worden gevoed uit het ABCD-platform van de Bibliotheek en de NVBS-Railverzamelingen. In dit platform wordt gecatalogiseerd en worden beschrijvingen van de plaatjes en kaarten aangemaakt. De software draait op de server in NVBS Centraal. Het is open source software met internationaal een kleine groep die werkt aan de ontwikkeling.

De NVBS gebruikt op dit moment versie 1.4 uit 2014/2015. In 2024 is de geheel nieuwe versie 2.2 beschikbaar gekomen. Het voornemen is om op afzienbare termijn over te gaan naar deze nieuwe versie. Daartoe is dit gestart met de inrichting van een testomgeving op een van de servers van de NVBS bij Seashore. Dit project staat echter ‘on hold’ omdat door het uitvallen van Freek Heite en de overgang van de website van Emendis naar ZIGZAG alle aandacht nodig was voor het gaande houden van de bestaande configuratie.

De toekomst van de ABCD-software is al met al onzeker. Dit door de beperkte ondersteuning zowel in eigen huis als internationaal. Na de upgrade naar ABCD 2.2 en een goede

documentatie van de scripts voor het overhevelen van bestanden uit de ABCD naar de website kunnen we bij het uitvallen van de ondersteuning hopelijk een aantal jaren vooruit.

Maar het is nodig dat de NVBS zich tijdig oriënteert op de vervanging door een commercieel pakket. Dat zal een investering en jaarlijks exploitatiekosten met zich meebrengen. Naar de mening van de Internetdienst ligt hier de eerste verantwoordelijkheid bij de NVBS-Railverzamelingen en de Bibliotheek. De Internetdienst ziet zijn rol hierbij als ondersteunend.

Bibliotheek en SNE gebruiken naast de ABCD-software ook het pakket Greenstone. De Bibliotheek gebruikt dit voor het ontsluiten van enkele ingescande tijdschriften met OCR. (Deze zijn om redenen van copyright alleen te raadplegen binnen de muren van NVBS Centraal.) De SNR gebruikt Greenstone intern voor controle van de invoer in de ABCD's van beeldbank, railatlas en OdR-beeldarchief; daarnaast voor ontsluiting (binnen de muren van NVBS Centraal) van beeldmateriaal met een copyright-beperking. Ook de Greenstone-software is verouderd. Bij de SNR kan deze worden uitgefaseerd na de overgang naar ABCD 2.2. Voor de Bibliotheek moet op termijn een vervanging worden gezocht. Ook hier is nodig dat de NVBS zich tijdig oriënteert op een vervanging.

ICT-voorzieningen NVBS Centraal

De dienst Huisvesting beheert het kantoor netwerk in NVBS Centraal, de daar aanwezige server (met daarop o.a. de hiervoor genoemde ABCD-software) alsmede de NAS en back-up NAS. (De netwerkopslag van beeldbestanden, films, gescande documentatie). Server, NAS'en en ABCD-software zijn essentiële voorzieningen voor de Bibliotheek en de NVBS-Railverzamelingen, maar ook voor de NVBS-website. Eigenlijk zijn deze voorzieningen niet los te zien van de website. Door het uitvallen van Freek Heite heeft min of meer een taakverschuiving van Huisvesting naar Internetdienst plaatsgevonden.

Veel uren zijn gestoken in het documenteren, werkend krijgen en verbeteren van de scripts, o.a. voor het overhevelen van data uit de ABCD naar de website.

De back-up NAS begon vol te raken. De capaciteit van deze NAS is door de vervanging van 4TB schijven door 8TB schijven gelijkgesteld aan de capaciteit van de primaire NAS. Verdere voorgenomen aanpassingen aan de NAS-infrastructuur zijn uitgesteld.

Hosting bij Seashore

Voor een aantal applicaties wordt serverruimte gehuurd bij Seashore, onder andere voor alle mailgerelateerde activiteiten, NVBS Actueel, de NVBS-archiefwebsite, de documentatiewiki en een aantal kleinere zaken.

Op een van de servers is ook een testversie van ABCD 2.2 geïnstalleerd om ABCD-gebruikers kennis te laten maken met deze versie en ook om te testen of overhevelen van applicaties naar deze omgeving een reductie in supportcapaciteit van de internetdienst kan opleveren. Dit project blijkt ingewikkelder dan voorzien en ligt door capaciteitsgebrek stil.

Security

Door de hiervoor genoemde website perikelen, gebrek aan mankracht en expertise hebben we in 2024 weinig aandacht kunnen geven aan de security van website en onze ICT-voorzieningen in NVBS Centraal. De intentie is daar in 2025 meer prioriteit aan te geven.

Bijlage 4.5

Jaarverslag Bibliotheek

Activiteiten

De bibliotheek was in 2024 zoals elk jaar elke donderdag geopend en elke twee weken op zaterdag voor uitlening/raadpleging. Een aantal keren was de bibliotheek extra geopend op een zaterdag of zondag tijdens een activiteit in NVBS Centraal. Er zijn negen vrijwilligers actief, die zich op de donderdagen bezighouden met het op orde houden van de collectie. Daarnaast behelzen de werkzaamheden voorts collectievastlegging, uitlening en beantwoorden van zoekvragen, zowel op de uitleendagen als via mail. Er werden 462 (2023: 437) publicaties uitgeleend, dus 6% meer. De bibliotheek is daarmee zeker nog steeds niet terug op het niveau van voor corona, toen het aantal uitleningen zelfs iets meer dan 1.000 bedroeg. Hoewel het aantal 'vaste klanten' met 14% afnam tot 61 is het verheugend, dat het totaal aantal geleende boeken en dvd's steeg met 6% tot 462.

Collectievorming

De bibliotheek streeft ernaar om al de publicaties te bezitten over rail of anderszins geleid vervoer in Nederland. België en Luxemburg krijgen daarnaast ook aandacht. Dit betekent dat ook publicaties over Nederlands geleid vervoer in vreemde talen worden aangeschaft. In het verslagjaar werden 32 (2023: 18) nieuwe publicaties gekocht via de NVBS Winkel. Ter mindering van de kosten werden in overleg met het HB geen boeken tweedehands meer aangeschaft. Via schenkingen of legaten werd de collectie uitgebreid met 325 publicaties. In 2024 werd ook weer verder gewerkt aan de digitalisering van een deel van het tijdschriftenbezit.

Financiën

De baten uit leengelden, boetes en verkoop van dubbele boeken was in 2024 €647 tegenover in 2023 €1.202 in 2023, maar toen was daarin €700 incidenteel begrepen, voornamelijk uit verkoop van dubbele boeken.

De totale uitgaven beliepen €1.881 met daarin €739 aankopen nieuwe boeken, reiskosten vrijwilligers €812 en de resterende €330 voor alle overige kosten inclusief abonnementen op tijdschriften en leenrecht. De uitgaven waren in 2024 €976 lager dan in het jaar daarvoor omdat vanaf 2024 nauwelijks nog tijdschriften ingebonden werden, mede veroorzaakt door opzegging van vrijwel alle buitenlandse tijdschriften, hetgeen ook een forse kostenverlaging meebracht.

Bezit

De collectie omvat eind 2024 een kleine 27.000 boeken, 56 convoluten (een convoluut is een verzameling van verschillende kleine publicaties over een specifiek onderwerp) en ongeveer 3.000 DVD's en CD's.

Van deze 30.000 titels hebben 19.300 spoorwegen als onderwerp, 3.400 tramwegen, 1.700 openbaar vervoer en 1.800 spoorwegtechniek. De 4.000 resterende items gaan over andere spoorse onderwerpen.

Als we de collectie geografisch benaderen, dan zijn er 4.400 titels over Duitsland, 3.800 over Groot-Brittannië, 1.900 Nederland, 1.800 Noord- en Zuid-Amerika, Zwitserland 1100, Frankrijk 800, Oostenrijk 600 en Scandinavië 500 en dan is nog maar net de helft geografisch ingedeeld.

De bibliotheek bezit 273 verschillende tijdschriften, deels niet meer verschijnend. Van deze tijdschriften zijn 6.100 jaargangen ingebonden en uitleenbaar.

De hele collectie staat in de centrale ruimte van NVBS Centraal. Er is een leeszaal / werkruimte voor het raadplegen van losse tijdschriften en publicaties die niet uitgeleend worden. Voor de tijdschriften en buitenlandse dienstregelingen is een aparte ruimte aanwezig.

Bijlage 4.6 Jaarverslag NVBS Actueel

NVBS Actueel is de gratis digitale nieuwsbrief van de NVBS. Deze nieuwsbrief verschijnt elke vierde vrijdag van de maand. Inmiddels heeft NVBS Actueel ruim 3.000 abonnees. Hiervan zijn er zo'n 1.000 (nog) geen lid van de NVBS. In juni 2024 verscheen het honderdste nummer. NVBS-voorzitter Adriaan Pothuizen schreef bij die gelegenheid in zijn voorwoord: "De kracht van NVBS Actueel is de opzet ('kort, maar krachtig!') en de verhouding tussen beeld en woord (méér beeld dan woord). Ook de 'doorverbindingen' (door links) zijn veelvuldig en helpen de NVBS aan een 'mediamix' die elk type belangstellende wat te bieden heeft." De redactie bestaat uit Paul van Baarle, Frits van Buren en Nico Spilt (eindredactie), versterkt met een aantal vaste medewerkers. Over gebrek aan kopij hebben we niet te klagen, maar ideeën en bijdragen van lezers zijn te allen tijde welkom.

Bijlage 4.7

Jaarverslag

Ledenservice en Communicatie

Beurzen en Evenementen

Het Beurzen en Evenementen Team bezocht in 2024 in totaal 14 evenementen namens de NVBS en kon door haar aanwezigheid weer zorgen voor het inschrijven van enkele nieuwe leden. Naast vaste waarden in de jaarkalender werden voor het eerst in langere tijd ook twee evenementen over de grens bezocht in België, namelijk het Stoomfestival bij het Stoomcentrum Maldegem en de museumlijn Dendermonde-Puurs tijdens het Scheldeland onder Stoom evenement. Het Stoomfestival was een succes en zal ook in de toekomst terugkeren in de beurzenkalender.

Na de vernieuwing van de standuitrusting in 2023 werd in 2024 ook aandacht besteed aan hetgeen dat op beurzen en evenementen aan het bezoekende publiek wordt aangeboden. Op basis daarvan werd besloten om als standaarduitrusting van de stand ook een selectie (tweedehands) boeken uit de NVBS-winkel mee te nemen, afgestemd op de locatie van het evenement. Voorheen werden er alleen boeken verkocht indien de NVBS-winkel eveneens aanwezig was op een evenement. Deze toevoeging bleek een succes te zijn: niet alleen zorgde de aanwezigheid van de boeken voor meer aantrekkingskracht van de stand, maar tegelijkertijd bracht de verkoop van deze boeken ook een financieel positief resultaat teweeg. De betalingen voor de boeken konden zowel contant als via de Klearly app worden gedaan.

Ook werd het werven van (extra) lokale standbemanning via de afdelingen geïntensiveerd. Dit zowel om het toegewijde, maar zwaar belaste, beurzenteam enigszins te kunnen ontzien en de vele kilometers die zij op jaarbasis voor de NVBS afleggen te verminderen, als ook om op evenementen personen te hebben die 'feeling' hebben met de lokale (NVBS-)activiteiten. In een enkel geval leidde dit tot een waar luxeprobleem: een overvloed aan enthousiaste standbemanning.

Sociale media

Ook in 2024 kon de groei van de aanwezigheid van de NVBS op sociale media voortgezet worden, maar zonder de grote groei die in 2023 als gevolg van het 1700-evenement geconstateerd kon worden. Er werd ingezet op het consistent leveren van content, maar helaas is door een tekort aan mankracht het niet altijd mogelijk gebleken de gewenste hoeveelheden te kunnen posten. Toch waren er enkele primeurs te bespeuren die de sociale media van de NVBS in de wereld konden brengen. Zo konden NVBS Facebook- en Instagram-pagina's als eerste het nieuws brengen dat dankzij een sponsoring van de NVBS een Antwerpse PCC aanwezig zou zijn bij het PCC75 evenement in het Haags Openbaar Vervoer Museum. Ook de Throwback Thursdays of Flashback Fridays, een historische foto uit het SNR-archief, bleven onverminderd populair.

Tweemaal werd er op de NVBS-media een livestream georganiseerd. In januari werd door enkele ProRail-medewerkers een presentatie gehouden in NVBS Centraal die via de sociale media live werd uitgezonden. In oktober werd de activiteit die de NVBS organiseerde in het kader van de Maand van de Geschiedenis gelivestreamd. Beide ervaringen werden over het algemeen positief ontvangen, maar identificeerden ook enkele verbeterpunten die in 2025 geïmplementeerd zullen worden.

Door enkele afdelingen ('t Gooi, Eemland, Noord Holland Noord, Utrecht, Zwolle) werd voor het eerst gebruik gemaakt van de evenementenfunctie op de centrale NVBS Facebookpagina om op deze manier hun afdelingsbijeenkomsten onder de aandacht te brengen. In het begin leken de resultaten hiervan tegen te vallen, maar tegen het einde van het jaar kon bij enkele afdelingen een aantal nieuwe bezoekers geïdentificeerd worden die uitsluitend via Facebook over het bestaan van de afdeling (en de NVBS) hadden vernomen. Dit proces lijkt er dus een te zijn van lange adem en volhouden.

Een tweede experiment met het onder de aandacht brengen van afdelingsbijeenkomsten werd georganiseerd in samenwerking met Afdeling 't Gooi via Klup, een app waarin 50-plussers activiteiten delen en organiseren. In de eerste maand kon meteen een nieuwe bezoeker verwelkomd worden die aangaf van plan was vaker terug te komen bij de bijeenkomsten.

E-mail info@nvbs.com

Het e-mailadres info@nvbs.com is de centrale vraagbaak voor de vereniging. Elke binnengekomen mail wordt door Maikel Rörik en/of Sjef Janssen zo mogelijk rechtstreeks beantwoord óf doorgestuurd naar de betreffende verantwoordelijke of materiedeskundige. In de loop van 2023 zijn er met de komst van de sociale media en het emailadres socialmedia@nvbs.com nieuwe communicatiekanalen bij gekomen die door Sjors van Dongen worden geredigeerd. In onderstaand overzicht zijn alle binnengekomen mails en reacties opgenomen en gerubriceerd. Het totale aantal binnengekomen mails/reacties bedraagt 501 via info@nvbs.com. Daarnaast kwamen nog 15 reacties binnen via de nieuwe kanalen. In 2023 waren dat er 133 (effect excursie NS 1700). De aantallen reacties via de nieuwe kanalen zijn niet in onderstaande tabel opgenomen.

Dit overzicht geeft uitsluitend het aantal binnengekomen mails/reacties weer.

Correspondentie buiten info@nvbs.com om (bijv. het doorgeven van een adreswijziging rechtstreeks aan de Ledenadministrateur) is in dit overzicht niet meegenomen. Omdat elke binnengekomen mail beantwoord of doorgestuurd wordt en soms correspondentie ontstaat, is het totale aantal mails dat door info@nvbs.com verwerkt werd, beduidend hoger en wel bijna 1.230.

De voornaamste bijzonderheden in 2024:

- het aantal mails nam af van 607 tot 501. De grootse afname zat in de hoek van excursies. Maar ja, die afscheidsrit van de serie 1700 in 2023 zorgde voor een duidelijke piek;
- de website en dan vooral het niet kunnen inloggen laat eveneens een afname zien. Werkt de website beter of wordt de NVBS'er steeds vaardiger? We denken dat het een mix is;
- de slechte bezorging van Op de Rails en het afleveren van beschadigde exemplaren bleef – helaas – op het zelfde peil als in 2023;

- onveranderd bleef dat van de binnengekomen mails circa 30% door de mensen achter info@nvbs.com afgehandeld werd; 70% van de mails wordt doorgezet naar andere vrijwilligers van alle geledingen binnen de NVBS.

Overzicht binnengekomen mails/meldingen 2024 naar onderwerp en afhandelaar

info@nvbs.com																
Onderwerp	Afdelingen/overigen	bestuur NVBS	Bibliotheek	Cie Schenkingen	Huisvesting	Info@nvbs.com	Internetdienst	Kalendercie	L&C	Ledenadministratie	NVBS-actueel	Op de Rails	Penningmeester	SNE	SNR	Winkel
Aanvraag informatiepakket lidmaatschap									27							1
Aanmelding als nieuw lid																
Mutaties in naam, adres, e-mail, rekeningnr									13							
Beeindiging lidmaatschap door overlijden									17							
Opzeggen lidmaatschap									11				1			
(overige) administratieve zaken						8	1			3			10	1		5
Aankondiging manifestaties/persberichten	1	2				10			1			34				1
Acquisities/aanbieden diensten door derden						20									1	1
Bezorging OdR (niet ontvangen, beschadigd)						5				26		1				
Foutieve naamgegevens (bestandsfout)																
Vragen en/of opmerkingen over OdR												16				
Excursies						5								8		
Informatie railvervoer (foto's)																14
Informatie railvervoer (documenten)			4			32							1		36	1
Schenkingen		1	2	13		7				1					4	2
Te koop aangeboden zaken				1												1
Website		1				21	14									11
Winkel						3										16
Overig	1	5	1			42	1			4	2	7	10	1	10	1
Totaal 2024	2	9	7	14	0	153	16	0	28	74	3	58	22	10	66	39
Totaal 2023	7	6	6	13	0	200	12	0	55	72	3	56	30	46	70	31
Totaal 2022	1	4	9	5	0	157	8	2	40	69	2	36	18	8	63	32
Totaal 2021	1	9	9	10	6	162	15	2	42	62	3	31	16	6	68	33
Totaal 2020	1	8	4	14	5	174	24	1	50	142	6	17	14	6	36	16

Samenstelling: Sjef Janssen

Bijlage 4.8 Jaarverslag Boekencommissie

In het verslagjaar 2024 is één boek in de NVBS-reeks verschenen, over de Oosterspoorweg, de spoorlijn waarvan het eerste deel 150 jaar geleden in gebruik werd genomen. De spoorlijn van de HSM was bedoeld als concurrentie voor de Rijnspoorweg via Utrecht en Arnhem. Het tracé van de Oosterspoorweg liep van Amsterdam via Hilversum naar Zutphen en had een zijlijn van Hilversum naar Utrecht. Het boek verscheen als deel 60 onder de titel 'De Oosterspoorweg'. De auteurs zijn Victor Lansink en Michiel ten Broek.

In september hebben beide auteurs in NVBS-Centraal ter gelegenheid van het verschijnen van het boek een lezing over het onderwerp van het boek gehouden.

Op het moment zijn geen titels aangemeld om in de reeks te worden opgenomen. De samenstelling van de commissie is in het afgelopen jaar niet gewijzigd. Het coördinatorschap wordt vervuld door Bas Schenk, leden zijn Marco Moerland, Maurits van den Toorn, Gerard de Graaf en Kees van de Meene.

Bijlage 4.9

Jaarverslag Geschillencommissie

De 'bestendige lijn', dat wij als NVBS-geschillencommissie niet in actie zijn hoeven komen, is ook in 2024 voortgezet. Wel loopt er een verzoek voor een eventuele bemiddeling, maar het is nog niet gelukt om contact met de andere partij te krijgen. Voor een bemiddeling is de medewerking van beide partijen wel nodig. Een laatste poging is onlangs gedaan. Nog steeds geldt dat de geschillencommissie 'ongestoord bezit' van de NVBS lijkt te gaan worden.

Op zich zou dat een geruststellend idee zijn, ware het niet dat er binnen de NVBS toch geschillen bestaan. Niet onbegrijpelijk voor een organisatie met meer dan 4.000 leden. Geschillen worden vaak niet constructief opgelost en blijven 'doorsluimeren', met alle nadelige gevolgen van dien, niet alleen voor de betrokkenen, maar ook voor de NVBS als geheel.

Wij blijven er daarom op wijzen dat men er in dergelijk gevallen goed aan doet om ons te benaderen voor bemiddeling, of – als dat niet mocht lukken – voor het oplossen van een geschil. We herhalen dat we over geschillen oordelen en niet over personen.

De geschillencommissie is ook in 2024 onveranderd gebleven. Leo den Hollander, Bart van 't Grunewold en Olav Langemeijer zijn leden en Richard Latten, Henk van den Blink en Wilfred Klaassen zijn plaatsvervangend leden.

Bijlage 5

Jaarverslag Stichting NVBS Excursies

Hoewel er, in vergelijking met voorgaande jaren, minder excursies zijn georganiseerd, was er wel de nodige variatie van tram en trein en van dichtbij tot heel ver. De belangstelling voor de Flexreis was zo groot dat er in twee groepen is gereisd. Het lukte niet om de geplande reis naar de Balkan rond te krijgen en voor het alternatief naar Hongarije was te weinig belangstelling. Ook voor het initiatief van een fototramrit in de schemering waren niet genoeg deelnemers. Hierna volgt een kort verslag van de excursies en reizen die hebben plaatsgevonden.

Trein- en tramritten in Oostenrijk, Tsjechië en Duitsland waren het doel van de Winterreis. In Oostenrijk werd een rit met een oud smalspoortramstel op de Atterseebahn gemaakt en van Gmünd naar Groß Gerungs verzorgde stoomlocomotief Mh4 de tractie. In Tsjechië werd in een motorwagen type 831 van Beroun naar Plzeň gereden. Helaas bleef de sneeuw ook bij deze winterreis achterwege.

Op Koningsdag ging het in een gele plan U naar Hoorn. Hier werd een Rode Duivel toegevoegd zodat er kleurrijke fotostops op de spoorlijn naar Medemblik konden worden gehouden.

In mei bezochten 33 liefhebbers Japan, waarbij over veel verschillende lijnen en met zeer bijzondere treinen is gereden. De sfeer in de groep was uitstekend en met name de diners waren elke avond weer een aparte belevenis omdat het niet altijd duidelijk was wat er nu precies besteld was. Gelukkig wisten de deelnemers zich snel naar de 'Japanse manieren' te voegen, want het land is wel heel modern maar beslist niet westers.

Binnen zestien uur waren alle plaatsen voor de 9e Flexreis geboekt, zodat in allerijl een tweede reis werd gepland. Liverpool was de uitvalsbasis voor een stoomrit over het hoofdnet en bezoeken aan museumlijnen in Noordwest-Engeland en het nabijgelegen Wales. Op de vrije dagen hoefde men zich allerm minst te vervelen.

Met vier excursies had de SNE voor een vol najaar gezorgd. Allereerst werd met drie trams in twee dagen een afwisselend weekeinde gehouden net over de grens in Krefeld en Düsseldorf. Hetgeen betekende dat kriskras door de twee steden met museummaterieel werd getramd, uiteraard met vele fotomogelijkheden.

Het spoorzoeken gebeurde dit jaar tussen Arnhem en Amersfoort, omdat hier ooit de elektrische tram van de NBM reed. De 25e excursie in deze reeks eindigde in NVBS Centraal voor een 'after-party' met een kleine quiz.

De bestemming van de Schönes Wochenende reis was Oberfranken. Vanuit Bayreuth werd de Schiefe Ebene bewandeld en werden de museumlijnen van de Dampfbahn Fränkische Schweiz en de Rodachtalbahn bezocht. Op weg naar huis werd nog in Darmstadt getramd. Het jaar werd afgesloten met een Oliebollenrit in Amsterdam. Met museale trams van de EMA werd een ingenieuze rondrit met overstappen door onze hoofdstad gemaakt, zodat de deelnemers uiteindelijk in alle trams gereden hebben. Op Plantage Parklaan was er een line-up met de drie trams.

Overzicht excursies SNE, 2024

Nr.	Datum	Excursie	Deelnemers
930	23 februari – 2 maart	Winterreis: In de sporen van het Habsburgse Rijk	48
931	27-april	Koningsdag: Met de rode en gele duivel naar Medemblik	174
932	10 mei – 2 juni	Verre reis Japan	33
933	17 – 25 juni en 19 -27 juni	Flexreis Liverpool	76
934	6 juli, 5 oktober	Spoorzoekexcursie #25: NBM	82
935	21 – 22 september	Tramweekend over de grens	30
936	24 – 29 oktober	Schönes Wochenende Oberfranken	57
937	28 december	Met oliebollen en Amsterdamse trams het jaar uit	132

Het bestuur van de stichting bestond uit Jan Bennis, Ronald Bokhove, Han Duijve, Erik van Lunteren, Rob Zoomer en Geert Gorissen. Frank Hoogenboom is als medewerker begonnen om de kneepjes van het reisleidersvak te leren.

De bedenker van de spoorzoekexcursies en spoorwandeleizen, Ronald Bokhove, zal de SNE in 2025 na 25 jaar verlaten. Door hem werden ook zeven Koningsdagritten georganiseerd en leidde hij maar liefst 4 keer een groep tijdens een verre reis naar een ander werelddeel. Een betrokken, ervaren en geliefd reisleader verlaat helaas de SNE.

Sinds de succesvolle afscheidsrit van de NS 1700 worden de contacten met NS-Internationaal warm gehouden, om zo gauw er weer sprake is van materieel dat uit dienst gaat hiermee een excursie te organiseren. De spoorzoekexcursies zullen niet ophouden te bestaan, want Frank wil deze voortaan gaan organiseren. De jongeren van de NVBS willen we niet vergeten, want de ambitie is om in 2025 met deze doelgroep toch echt een excursie te maken.

Bijlage 6

Jaarverslag

Stichting NVBS Railverzamelingen

Algemeen

2024 is een jaar geweest met veel activiteit en aandacht voor de collectie. Er was sprake van een groot aantal schenkingen en nalatenschappen. Deze aanwinsten werden door onze vrijwilligers voortvarend ter hand genomen, bekeken, geselecteerd en opgenomen in de collectie. Het aanvankelijke stuwmeer is daardoor behoorlijk afgenomen.

Voor het eerst in het bestaan van de SNR werd subsidie verkregen en wel van het Cultuurfonds. Het ter beschikking gestelde budget stelt de SNR in staat om scanapparatuur voor verschillende formaten aan te schaffen. In aansluiting op het al jarenlang lopende proces van digitaliseren van beeld (dia's, foto's negatieven en film) worden nu ook tekeningen, kaarten en (selectief) documentatiezaken gedigitaliseerd.

De NVBS-folder over schenken en nalatenschappen die in december 2023 via "Op de Rails" werd verspreid, leidde ertoe dat meerdere NVBS-leden contact opnamen met de SNR om afspraken te maken over hun nalatenschap.

Aan de kostenkant werd het zuinige beleid voortgezet. De vorming van een continuïteitsreserve kreeg een eerste vorm. Momenteel draagt de NVBS zorg voor onze huisvesting(skosten) maar dat is geen vanzelfsprekendheid meer. Het bestuur heeft daarom een verkenning uitgevoerd naar alternatieve huisvestingsmogelijkheden voor het geval dat dat nodig zou zijn.

Veranderende omstandigheden voor NVBS én SNR leidden ertoe dat in de loop van 2024 het SNR-beleidsplan werd herzien. Een concept werd met de beheerders in november besproken. In het voorjaar van 2025 zal dit beleidsplan 2025-2028 worden afgerond.

Raadpleging van het archief

De collectie van de SNR staat de leden van de NVBS en derden ter beschikking, die daar wegens eigen belangstelling en/of onderzoek gebruik van maken. Bijzondere voorbeelden van de in 2024 door de SNR verstrekte informatie zijn:

- het postvervoer per spoor;
- de mijnspoorwegen (aanvulling op een artikel in "Op de Rails");
- internationaal personenvervoer per trein (presentatie voor een service-club in Brabant).;
- de spoorwegen rond en in de oorlog. Het betreft hier een meerjarig onderzoek van het NIOD in opdracht van NS. De SNR werd uitgenodigd om zitting te nemen in de maatschappelijke klankbordgroep van dit onderzoek;
- de Drielandentrein in 1869;
- schepen in eigendom van Nederlandse spoorwegbedrijven;

- historische sporenplannen van station Amersfoort.

Naast informatie leverde het Fotobureau van de SNR aan ongeveer 50 personen of instanties beeldmateriaal.

Tenslotte is vermeldenswaard dat onze vrijwilligers een niet gedocumenteerde foto in het NIOD-archief van metadata konden voorzien.

Organisatie

Statutair is bepaald dat bestuursleden maximaal twee termijnen van vier jaar zitting kunnen hebben. Er is enige zorg over de (tijdige) beschikbaarheid van nieuwe bestuursleden. De bestuursfunctie “digitale coördinator” wordt nu al meerdere jaren ad interim ingevuld; voor een slagvaardig beleid is dit –mede gezien de ontwikkelingen rond digitalisering- geen gelukkige situatie. Het (zittende) bestuur blijft actief zoeken naar een kandidaat. Verder blijft het zoeken naar vrijwilligers voor het werken aan de collectie. Er is vooral behoefte aan fotoshoppers.

Terzijde zij opgemerkt dat twee SNR-bestuursleden voor de NVBS het e-mailadres “info@nvbs.com” “bemensen”. In Bijlage 4.7 van dit verslag hierover de details.

Samenwerking met de Stichting Spoor- en Tramwegverzamelingen SSTV

Al jaren bestaat er een innige relatie tussen de SSTV en de SNR/NVBS. Een verkenning naar een verdere vorm van samenwerking enige jaren geleden, maakte helder dat juridische bepalingen een fusie in de weg staan. Besturen van SNR en SSTV zetten daarom in op het nastreven van personele unies in beide besturen. Door het terugtreden van de secretaris van de SSTV in de zomer van 2024 is dit proces in een versnelling gekomen. Voorzien wordt dat in het voorjaar van 2025 een volledige personele unie gerealiseerd zal worden.

Samenwerking NVBS, SNR en 24trains.TV

In 2024 is een samenwerkingsovereenkomst gesloten tussen de NVBS, SNR en 24trains.TV voor de digitalisering van films en de vertoning hiervan. Het eerste resultaat is vertoond op de ALV op 22 mei 2024.

Bestuur

Het bestuur bestond op 1 januari 2024 uit

- Sjef Janssen (voorzitter);
- Klaas Rixten (secretaris);
- Frank Vollmuller (penningmeester);
- Maikel Rörik (digitale zaken a.i.);
- Pieter Eveleens Maarse (conservator);
- Kees Wielemaker (benoemd vanuit het Hoofdbestuur).

Het bestuur vergaderde acht keer in 2024; waarvan één keer digitaal.

Bijzonderheden collectie

Dit jaar is de collectie van de SNR stevig uitgebreid door vele schenkingen van leden. Door deze uitbreidingen wordt de verzameling van de SNR nóg interessanter voor leden en derden. Zeker wat betreft de collectie (opgeheven) trambedrijven in Nederland is onze verzameling inmiddels veelomvattend. Ook de spoorverzameling omvat fraaie stukken en specifieke gegevens die elders niet (meer) gearchiveerd zijn. Het stemt tot grote vreugde dat de SNR subsidie verkreeg van het Cultuurfonds voor de aanschaf van apparatuur. Daarmee kunnen we de collectie beter beheren en toegankelijk maken.

Beheerders hebben de (deel)collecties ontdaan van materiaal wat niet tot de kerncollectie behoort en ook de collectie van dubbelen ontdaan. Voor dit materiaal is een andere bestemming gezocht en gevonden: zusterorganisaties, via veilingen, de NVBS-winkel en de verkoopdag in december 2024.

Mutaties beheerders

Begin 2024 overleed Gerrit van Straaten, beheerder van de collectie Plaatsbewijzen Spoorwegen NL. Het beheer werd tijdelijk waargenomen door Marco Moerland en Anne Lohman. In december 2024 zijn Nico Grootenboer en Roel den Haag benoemd als beheerders van deze collectie.

Voor de deelcollectie "Documentatie spoor NL" is Michiel van Dijk bereid gevonden bijstand te verlenen in het digitaliseren van een deel van de collectie.

Michiel Lintermans is als medebeheerder togetreden bij de deelcollectie "Foto's en prentbriefkaarten Tramwegen (Overig)".

Ton Schuil trad aan bij de deelcollectie kaarten en tekeningen. Hij heeft met de nieuwverworven A0-scanner enige duizenden tekeningen en kaarten gedigitaliseerd.

Raildagen op 20 en 21 september 2024

De SNR was in samenspraak met de NVBS op 21 september tijdens de Raildagen 2024 geopend en bemenst. In de SNR-ruimte was een tijdelijke kleine expositie voor bezoekers opgezet om een beeld te geven van de activiteiten van de SNR. Het aantal bezoekers was gering en het waren veelal leden van de NVBS.

Beeldbank

Dit jaar zijn er ongeveer 9.000 afbeeldingen toegevoegd aan de beeldbank; deze bevat inmiddels meer dan 150.000 afbeeldingen.

Ook dit jaar stellen beheerders en bestuur vast dat het oneigenlijk gebruik van onze foto's toeneemt. De SNR zal daarom een aantal technische maatregelen nemen om dit (zoveel mogelijk) tegen te gaan. Er wordt doorgegaan met het aansprakelijk stellen van overtreders, niet omdat het bestuur dit zo'n aantrekkelijke tijdsbesteding vindt, maar omdat het geen pas geeft dat van het vele vrijwilligerswerk van het opbouwen en beheren van een goede beeldbank schaamteloos misbruik wordt gemaakt.

Schenken en aanwinsten

In 2024 werd de SNR weer verrast door een aantal (zeer royale) schenkingen in geld en natura voor het in stand houden van de collectie. Dat veel vrijwilligers hun reiskosten schenken aan de SNR verdient ook vermelding. Door de schenkingen in geld zijn we in staat “weerstandsvormogen” verder op te bouwen.

De collectie is uitgebreid door schenkingen van leden en niet-leden. Onderstaand een globaal overzicht van schenkingen; bijzonderheden worden bij de betreffende deelverzamelingen gemeld:

- de heer Wielemaker schonk ongeveer 400 zwart-wit negatieven van de heer Den Breejen, een van de oudste NVBS-leden;
- de heer Griffioen schonk zijn dia-collectie;
- de heer Pelle liet zijn spoor- en tramwegcollectie van foto's, dia's, dienstregelingen en boeken aan ons na;
- de heer Van Es schonk zijn fotocollectie;
- de heer Schopfer (Zwitserland) schonk een gedigitaliseerde collectie beeldmateriaal op spoor- en tramweggebied;
- de heer Hermans schonk een groot aantal mappen met foto's van NS-materieel en andere spoorwegmaatschappijen binnen Europa;
- van de Nederlandse Vereniging van Modelbouwers (NVM) werd een omvangrijke collectie blauwdrukken op groot formaat van stoomlocomotieven van NS en haar voorgangers ontvangen;
- de heer Van Denderen legateerde modeltreinen;
- de erven Struik schonken ons de collectie foto's, films, negatieven en documentatie van de heer Struik;
- de heer Ankersmit liet ons een zeer grote collectie beeldmateriaal, documentatie, boeken en modeltreinen na;
- de heer Van de Meene schonk (nogmaals) een groot aantal BVS-en;
- van de erven Rozenboom heeft de SNR een collectie foto's en dia's ontvangen;
- de heer Werner schonk de SNR een verzameling boeken;
- nabestaanden van Lex Tempelman schonken ons een verzameling technische tekeningen van spoorwegmaterieel die Lex maakte voor verschillende publicaties;
- de heer Griep schonk plaatsbewijzen en documentatie spoorwegen;
- de heer Königs schonk ons zijn collectie storingsgidsen, bedieningsvoorschriften, trein- en dienstreglementen en ook vervoersbewijzen en folders;
- de heer Heusinkveld schonk de SNR een bijzondere prentbriefkaart van het GWSM tramstation in Lichtenvoorde;
- de heer Van Elsacker schonk een aantal plaatsbewijzen.

Naast schenkingen in natura heeft de SNR ook financiële bijdragen ontvangen, die bijdragen aan de instandhouding van de collectie.

Verslagen van de beheerders van de deelcollecties

Collecties algemeen (Conservator Pieter Eveleens Maarse)

De collecties zijn in 2024 uitgebreid met de schenkingen zoals hiervoor beschreven. Door het indikken/ontdubbelen van de collectie is de omvang slechts licht toegenomen.

Inmiddels is ook begonnen met het digitaliseren van andere delen van het archief. De uitbreiding van de apparatuur door de subsidie van het Cultuurfonds heeft duidelijk bijgedragen aan mogelijkheden van digitaliseren.

Archief "Film en geluid" (Beheerder/aanspreekpunt Nico Spilt)

Ook in 2024 is de collectie door enkele interessante schenkingen weer gegroeid. Het streven is om zoveel mogelijk beeldmateriaal in digitale vorm om te zetten. Een deel van de gedigitaliseerde films kan worden bekeken via de website van de NVBS. De rest is beschikbaar voor onderzoek. Hiervoor kan men contact opnemen met de beheerder van het archief. Het originele filmmateriaal is kwetsbaar en wordt daarom niet uitgeleend. Verder is er een overeenkomst gesloten met 24Trains voor het digitaliseren en gebruik van films.

Fotocollectie "Spoorwegen Buitenland" (Beheerder/aanspreekpunt Pieter Eveleens Maarse)

Dit jaar is veel tijd besteed aan het reorganiseren van de Zwitserse deelcollectie, waardoor er minder tijd over bleef voor het verwerken van nieuw ingekomen materiaal. Het verwerken hiervan heeft een achterstand opgelopen en er ligt momenteel een forse werkvoorraad. De verwachting is dat het komende jaar ook veel tijd zal moeten worden besteed aan vele collecties digitaal gepresenteerde dia's.

Archief fotonegatieven (Beheerders/aanspreekpunt Gerard de Graaf en Robert Sirks)

In het verslagjaar was er de nodige dynamiek. Verschillende collecties werden verworven, waaronder de zeer belangrijke collectie van ons in het verslagjaar overleden erelid Roef Ankersmit.

Ook werd het laatste deel van de collectie Schuld geschonken door Bas Schenk. Van Kees Wielemaker ontvingen we het laatste deel van de negatieven van K.A. den Breejen. Er werd gestaag doorgewerkt aan het completeren van de bij de negatieven behorende documentatie. Soms komt de documentatie kant en klaar mee, soms moeten losse notitiebriefjes worden geanalyseerd en in een enkel geval moeten we kijken of we ooit via de Fotorondzendingen afdrukken met omschrijvingen hebben gekregen die ons kunnen helpen. Tijdrovend werk, maar zeer bevredigend als het slaagt.

Diacollectie (Beheerder/aanspreekpunt René Jongerius)

In het verslagjaar ontving de SNR enkele kleinere diacollecties en een collectie van aanzienlijke omvang. Kleine collecties van de leden E. Pelle, J. Smitshoek en P. Brouwer. Deze drie collecties, en ook de in 2023 ontvangen dia-collectie R. van der Rest zijn opgeschoond, gedocumenteerd, ontraamd en opgeborgen. De heer Van der Rest leverde bij zijn dia's ook door hemzelf gemaakte scans. Deze worden in de toekomst verwerkt en worden getoond in de beeldbank.

De grote collectie betreft de diacollectie van ons in 2024 overleden erelid Roef Ankersmit. In deze collectie zijn de afzonderlijke dia's uitstekend gedocumenteerd. Maar de collectie is aanzienlijk en het werk hieraan is in het najaar gestart. Naar verwachting zal dit in het voorjaar 2025 kunnen worden afgerond.

Digitale collectie (Beheerder/aanspreekpunt René Jongerius)

In het verslagjaar ontving de SNR de digitale fotocollectie van L. Zilverentant. Uit deze collectie is een selectie gemaakt. Deze is gefotoshopt en aan de hand van de bijgeleverde lijsten gedocumenteerd.

Ook werd de zeer omvangrijke collectie digitale foto's van de heer R. van der Rest ontvangen. Aangezien de heer Van der Rest nog actief fotografeert en een eigen website onderhoudt waar hij een selectie uit zijn foto's toont, is de verzameling voorlopig zonder verdere bewerking in het digitaal depot geplaatst.

Dit voorjaar heeft een Zwitsers lid de SNR de gedocumenteerde scans van zijn diacollectie aangeboden. Grotendeels buitenland, nauwelijks Nederland. We hebben dit aanbod wel aanvaard. Deze collectie heeft momenteel door gebrek aan capaciteit geen prioriteit.

Documentatie "Spoorwegen NL en vm. Koloniën" (Beheerders /aanspreekpunt Evert Heusinkveld, Roelof Hamoen, Jacques Klok en Michiel van Dijk)

In 2024 werd een ongekend grote hoeveelheid waardevolle documenten geschonken voor de deelcollectie Spoorwegen Nederland, zowel door de heren Ankersmit en Van de Meene als door andere NVBS-leden.

Michiel van Dijk is nieuwe vrijwilliger en hij heeft een begin gemaakt met digitalisering: documenten over omlopen van locomotieven en rijtuigen.

Enkele bezoekers raadpleegden de verzameling voor onder meer de stationering van stoomlocomotieven, het postvervoer en nachttreinen.

Daarnaast werden schriftelijke en telefonische inlichtingen gegeven. Gezien de rijke inhoud van de verzameling is het vaak mogelijk gerichte informatie te geven.

Documentatie "Tramwegen NL en vm. Koloniën"

(Beheerder/Aanspreekpunt Dirk Eveleens Maarse, Ton Steens)

Door gezondheidsproblemen en een grote hoeveelheid werk met de materieeltekeningen is er nauwelijks tijd geweest voor de tramdocumentatie. De tijd die er wel was, is besteed aan het saneren van de dozen van de bedrijven in Noordoost Nederland, waarbij met name een aantal tekeningen en schetsen van topografische aard werden overgedragen aan de desbetreffende beheerder.

Ook werd in enkele gevallen informatie verstrekt aan NVBS-leden en derden.

Foto's en prentbriefkaarten "Spoorwegen NL" (Beheerders/aanspreekpunt Erikjan Sachse, Peter v.d. Vlist, Remmo Statius Muller en Ewolt Wolters)

De hoeveelheid naar rubriek ingevoegde en dus voor de leden raadpleegbare foto's en prentbriefkaarten groeit verder. Door het grote aantal nieuw binnengekomen foto's is er een achterstand bij het invoegen ontstaan.

Door het "Team Digitaal" zijn in het afgelopen jaar op kleine schaal met name nieuw binnengekomen NS-foto's, persfoto's en prentbriefkaarten gescand. De scans hiervan komen op termijn in de Beeldbank. De grote collectie foto's van stoomlocomotieven, diesellocomotieven, elektrische locomotieven en dieseltreinstellen is zo goed als geordend en staat daarmee klaar om gescand te worden.

De groei van de fotoverzameling is in 2024 op wat grotere schaal dan in de afgelopen jaren doorgegaan. Nieuwe toegangen zijn geweest:

foto's en prentbriefkaarten uit een schenking van L. Zilverentant. Dit zijn ruim 10.000 foto's die vanaf eind 2023 en in de loop van 2024 naar SNR zijn gegaan.

De overige geschonken foto's en prentbriefkaarten (ca 500 stuks) zijn gekomen uit schenkingen en nalatenschappen van enkele NVBS'ers (ca 500 stuks). Te noemen zijn als schenkers Sjoerd Bekhof, Fred Meijer, dhr. Th.J. de Klerk, dhr. M. Vocke, dhr. Ongerling, dhr. Freek en dhr. Struik.

Het aantal ontvangen afbeeldingen is hierdoor in 2024 veel groter dan in voorgaande jaren.

De deelverzameling is beperkt geopend geweest voor de NVBS-leden. Hiervan is zeer beperkt gebruik gemaakt. Tijdens de Raildagen in september konden de nodige belangstellenden te woord worden gestaan. Een steeds grotere hoeveelheid vragen kon per e-mail of via de Beeldbank worden beantwoord.

Een punt van zorg zijn ca. 100 stuks grootformaat foto's van voor 1900. Deze moeten ter conservering worden verpakt in zuurvrij materiaal. Hiervoor moet een financiële reservering worden gemaakt.

Foto's en prentbriefkaarten "Tramwegen NL en vm. Koloniën" (Beheerders/aanspreekpunt René Platjouw, Frits Spee en Sjoerd Bekhof)

Van het front Foto's Tramwegen NL is niet veel nieuws te vermelden. In het afgelopen jaar kwamen er een aantal aanwinsten uit nalatenschappen die redelijk snel in de bestaande bakken werden "verwerkt". Veel dubbele en slechte opnames werden uit de collectie verwijderd. Ook de fotocollectie van de voormalige koloniën is ontdaan van vele dubbele opnames. Hierbij moet worden opgemerkt dat in 2023 is besloten om de foto's en prentbriefkaarten van de tramwegen in de voormalige koloniën van Nederland samen te voegen met de collectie foto's en prentbriefkaarten spoorwegen omdat de scheiding tussen tram en trein in de voormalige koloniën moeilijk te maken is.

Foto's en prentbriefkaarten "Tramwegen België, Luxemburg en Frankrijk" (Beheerder/aanspreekpunt Maurits van Witsen)

Net als in de vorige jaren is de tramfotoverzameling nog voorzichtig gegroeid met enkele foto's, vooral dankzij enkele actuele toevoegingen. Het aantal is dus bijna gelijk gebleven, afgerond België 15.000, Luxemburg 500 en Frankrijk 15.500.

Deze NVBS-verzamelingen blijven voorlopig nog geheel in Zeist ondergebracht. Het aantal bezoeken aan de verzameling is in 2024 beperkt gebleven. Wel waren er diverse verzoeken om documentatie met foto's. Ook in 2025 is men, mits na telefonisch overleg, welkom bij de beheerder.

Foto's en prentbriefkaarten "Tramwegen Overig Buitenland" (Beheerders/aanspreekpunt Karel van Hilten, Toon van Liempt, Gerrit-Jan van Tiel, Adriaen Louman en Michiel Lintermans).

Het jaar kende voor onze verzameling ups en downs. Toon van Liempt kon regelmatig niet aanwezig zijn door privéomstandigheden. Hierdoor heeft hij zijn rol als aanspreekpunt overgedragen aan Karel van Hilten.

De uitgezochte verzameling is dit jaar goed uitgebreid. Hiervan zijn momenteel geen aantallen te noemen. Reden is dat nog niet vaststaat of de afbeeldingen in de collectie kunnen worden opgenomen. Er ontbreken namelijk veel gegevens en het juist beschrijven vergt dan veel tijd. Bijzonder is wel te vermelden dat bij de schenkingen steeds meer goed te gebruiken fotomateriaal uit de jaren 40 t/m 60 zit en zelfs van ver voor WO II.

Materieeltekeningen (Beheerders/aanspreekpunt Frits Spee en Dirk Eveleens Maarse)

Het resterende gedeelte materieeltekeningen tramwegen afkomstig uit de nalatenschap van Ton Dijkers is in het afgelopen jaar beschreven en toegevoegd aan de collectie. Het ligt in de bedoeling alle indexen van alle tekeningen die in 2023 en in 2024 zijn toegevoegd het komende jaar op de website te plaatsen.

Door gezondheidsredenen is er weinig tijd besteed aan de spoorwegmaterieeltekeningen. Sinds de zomer werd de tijd die wel beschikbaar was volledig besteed aan het registreren en invoegen van een grote collectie spoorwegtekeningen, die geschonken is door de Nederlandse Vereniging van Modelbouwers. Deze tekeningen zijn voor het overgrote deel afkomstig uit het archief van de Technische Hogeschool Delft. Ook zijn nog twintig andere tekeningen ontvangen. Het komende jaar zal verder worden gegaan met het registreren en bijvoegen van deze tekeningen.

Er zijn minder kopie-aanvragen/bestellingen binnengekomen van modelbouwers dan het jaar daarvoor.

Kaartmateriaal en bouwtekeningen (Beheerders/aanspreekpunt Kees Kooij, Ton Schuil)

De situatie bij deze deelcollectie is het afgelopen jaar sterk verbeterd. Dat is een gevolg van het beschikbaar komen van een A0-scanner voor grote afmetingen. Deze scanner wordt intensief gebruikt. De minst toegankelijke kaarten, opgerold bewaard en nog niet beschreven, zijn inmiddels verwerkt. Omdat de SNR niet de rechten van dit materiaal bezit, wordt dit deel niet zichtbaar gemaakt in de beeldbank. Een groot voordeel van het scannen is dat de opslag van de kaarten efficiënter is geworden, waardoor er ruimte is vrijgekomen. Er is het afgelopen jaar ook weer veel materiaal aan ons geschonken. André Keizer leverde lijn- en bouwkundige tekeningen, die gebruikt zijn bij elektrificeren en automatiseringen. De verzameling van Roef Ankersmit leverde ook veel tekeningen op.

Vervoerbewijzen “Spoorwegen NL” (Beheerders/aanspreekpunt Marco Moerland a.i., Anne Lohman a.i. en Roel den Haag)

Door het overlijden van de beheerder Gerrit van Straaten in januari 2024 ontstond er een vacature voor het beheer van de collectie plaatsbewijzen spoorwegen. Gerrit van Straaten heeft een keurig geordende en uitgebreide verzameling spoorkaartjes opgebouwd. Tijdens zijn beheerderschap heeft hij een groot aantal artikelen gepubliceerd waarmee hij de aandacht op de SNR-verzameling vestigde. Onze dank gaat uit naar Gerrit voor zijn grote inzet!

In de loop van het jaar 2024 is het beheer van de collectie waargenomen door Anne Lohman en Marco Moerland. Op verzoek van het Spoorwegmuseum zijn er twee bijzondere plaatsbewijzen uitgeleend, voor een tijdelijke tentoonstelling. Deze plaatsbewijzen zijn in goede orde teruggekomen en weer aan de collectie toegevoegd. Vragen van leden zijn zoveel mogelijk beantwoord. Aanwinsten zijn in ontvangst genomen en opgeborgen in afwachting van de benoeming van nieuwe beheerders. Inmiddels is Nico Grotenboer benoemd tot beheerder/aanspreekpunt van deze collectie.

Vervoerbewijzen “Tramwegen NL en vm. Koloniën” (Beheerders/aanspreekpunt Marco Moerland en Anne Lohman)

In de loop van het jaar 2024 is de collectie met een aantal hedendaagse plaatsbewijzen aangevuld. Door de komst van de OV-chipkaart en door nieuwe betaalmethoden is de aanvulling met actuele plaatsbewijzen van trambedrijven beperkt.

Uit giften en nalatenschappen is de verzameling oude plaatsbewijzen uitgebreid. De aanwinsten die in de afgelopen jaren verkregen zijn op grote schaal uitgezocht, waarbij de aanwinsten in de collectie ingevoegd zijn. Op dagen dat er activiteiten in Amersfoort plaatsvonden, is de verzameling aan meerdere leden getoond. In de digitale nieuwsbrief "NVBS Actueel" zijn in 2024 diverse berichten over plaatsbewijzen gepubliceerd waarbij de verzameling onder de aandacht is gebracht.

De SNR-collectie geeft een goed en vrijwel volledig overzicht van tramkaartjes die bij de trambedrijven in Nederland en haar voormalige overzeese gebiedsdelen in gebruik zijn geweest. Van bijna alle bedrijven uit deze 160-jarige periode zijn tramkaartjes aanwezig.

Knipsels "Tramwegen NL en vm. Koloniën" (Beheerders/aanspreekpunt Ronald Weber en René Janson)

Dit jaar is er voortvarend gewerkt aan het ordenen en archiveren van de knipsels. Hierdoor wordt de achterstand ingelopen. Er zijn dit jaar enkele aanvullingen geschonken door leden en niet-leden.

Er wordt aan deze collectie gewerkt overeenkomstig het besluit van 2022.

Knipsels na het jaar 2000 worden niet langer gearchiveerd omdat door het beschikbaar komen via Delpher de informatie aldaar aanwezig én doorzoekbaar is.

Knipsels tot 1960 worden in principe bewaard

Knipsels tussen 1960 en 2000 worden (zeer) selectief bewaard.

Knipsels "Spoorwegen NL en vm. Koloniën" (Gesloten deelcollectie)

Aan deze deelcollectie wordt niet gewerkt. Curator is conservator Pieter Eveleens Maarse

Fotobureau (Beheerders/aanspreekpunt Robert Sirks en Adriaan Pothuizen)

Er zijn in 2024 door 46 personen, sommige meerdere keren, bestellingen gedaan van fotoafdrukken en scans uit de fotoarchieven van de SNR. Verreweg de meeste wensen hadden de Beeldbank als basis.

De resterende 40 bestellers maakten gebruik van de tweede taak van het Fotobureau, de levering van digitale bestanden van scans. Een behoorlijk deel van de bestellers waren geen lid van de NVBS, namelijk 26, zij bestelden in de regel voor commercieel en voor privégebruik in huis. Het aantal bestelde scans is weer gestegen, van 313 naar 358.

We hebben dit jaar diverse railmusea en ook de Vrienden van het Spoorwegmuseum kunnen helpen. Deze organisaties gebruikten onze foto's voor hun periodieken. Verder zijn bestellingen uit Groot-Brittannië (2) en uit Duitsland (1) gehonoreerd.

Daarnaast waren er meerdere aanvragen voor filmbeelden.

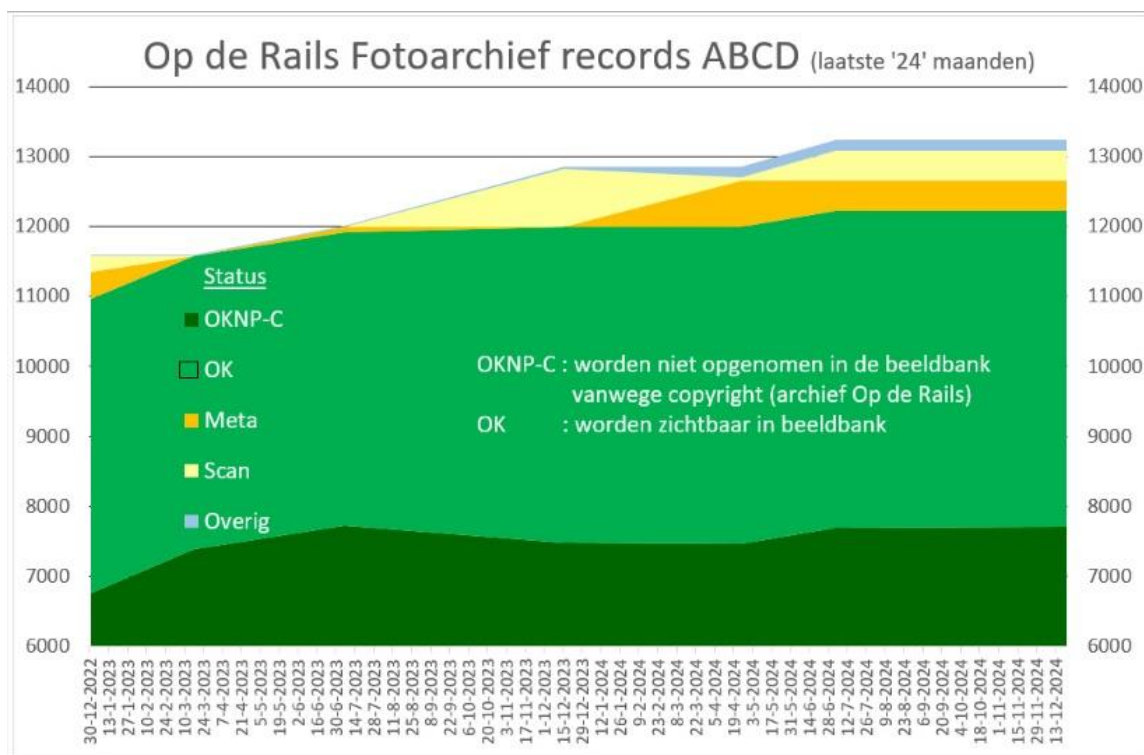
Voor de leveringen van beeldmateriaal aan bevriende organisaties en leden van de NVBS wordt een kostendekkend tarief gehanteerd.

"Team Digitaal" (Beheerder/aanspreekpunt a.i. Maikel Rörik)

De "thuiswerkclub" van de SNR is in 2024 gestaag doorgegaan met het digitaliseren van beeldmateriaal in de collectie. Dit betrof met name een groot aantal dia's waardoor er weer bijna 10.000 nieuwe afbeeldingen toegevoegd aan de beeldbank op de website. In het proces van selecteren→scannen→photoshoppen/metadateren→eindcontrole→publiceren ligt sinds enige jaren de bottleneck bij het photoshoppen. Dit zijn de bewerkingen die de scan moet ondergaan om aan onze kwaliteitsstandaarden voor de beeldbank te voldoen.

Denk hierbij aan rechtzetten en stofjes verwijderen. In 2024 hebben we op dit vlak versterking gekregen van Bob Visser.

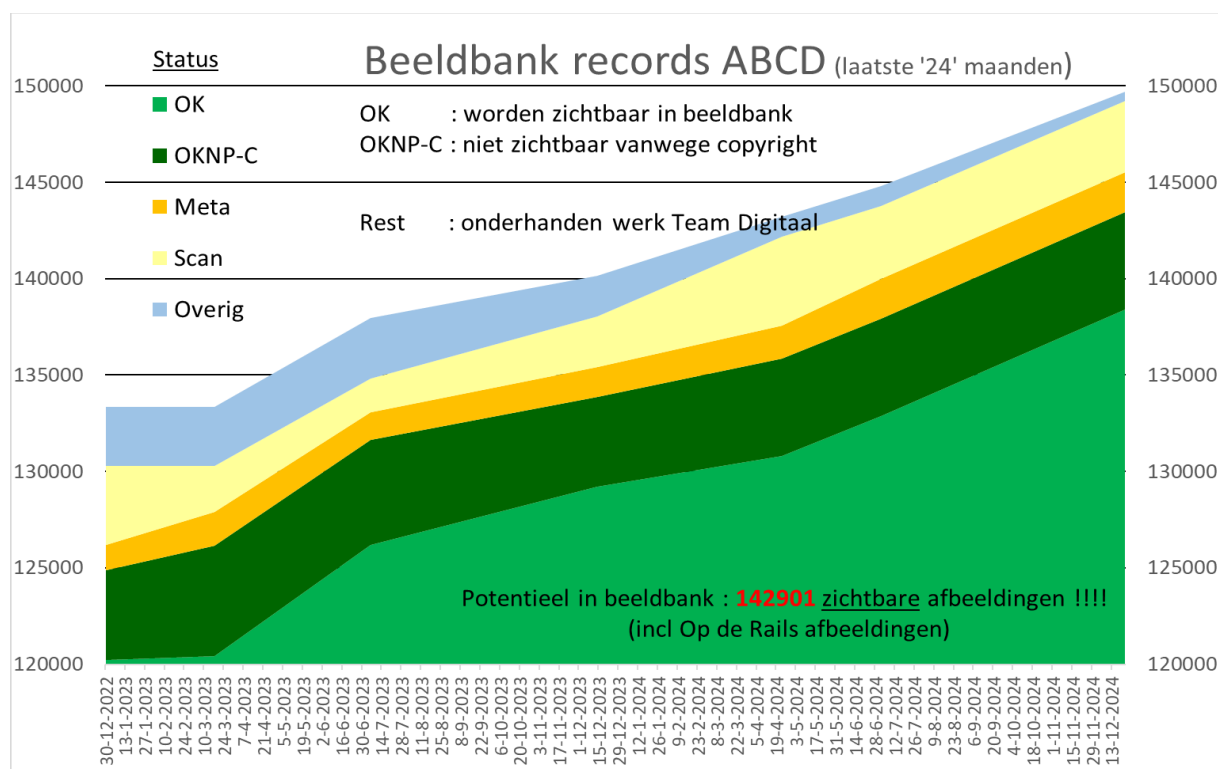
Zoals in grafieken te zien is, groeit het aantal zichtbare afbeeldingen in de beeldbank. Het overzetten gebeurt periodiek als er specifieke collecties klaar zijn. Het uitvallen van Freek Heite -met zijn expertise hierin- leidde ertoe, dat er alleen begin 2024 nog “nieuw” beeldmateriaal is ingestroomd op de beeldbank. Gelukkig kon Fred Hommersom begin januari 2025 een nieuwe update realiseren. In 2024 zijn naast 650 afbeeldingen van de tram in Walcheren, de volgende “nieuwe” fotografen live gegaan: J.J.A. Bosch, Rob Böing, W.J.M. Leideritz, Wim Saher, L. Stigter, Marijn Vocke, J.J. Wijdenes en N. van de Veen.

Ook hier een punt van zorg: de onderliggende database ABCD kent nog beperkte ondersteuning en ook de kennis hierover binnen de NVBS/SNR ligt bij slechts enkele mensen. Een dergelijke database is ook bij de NVBS-bibliotheek in gebruik en er zal samen naar een toekomstgericht alternatief gezocht gaan worden.

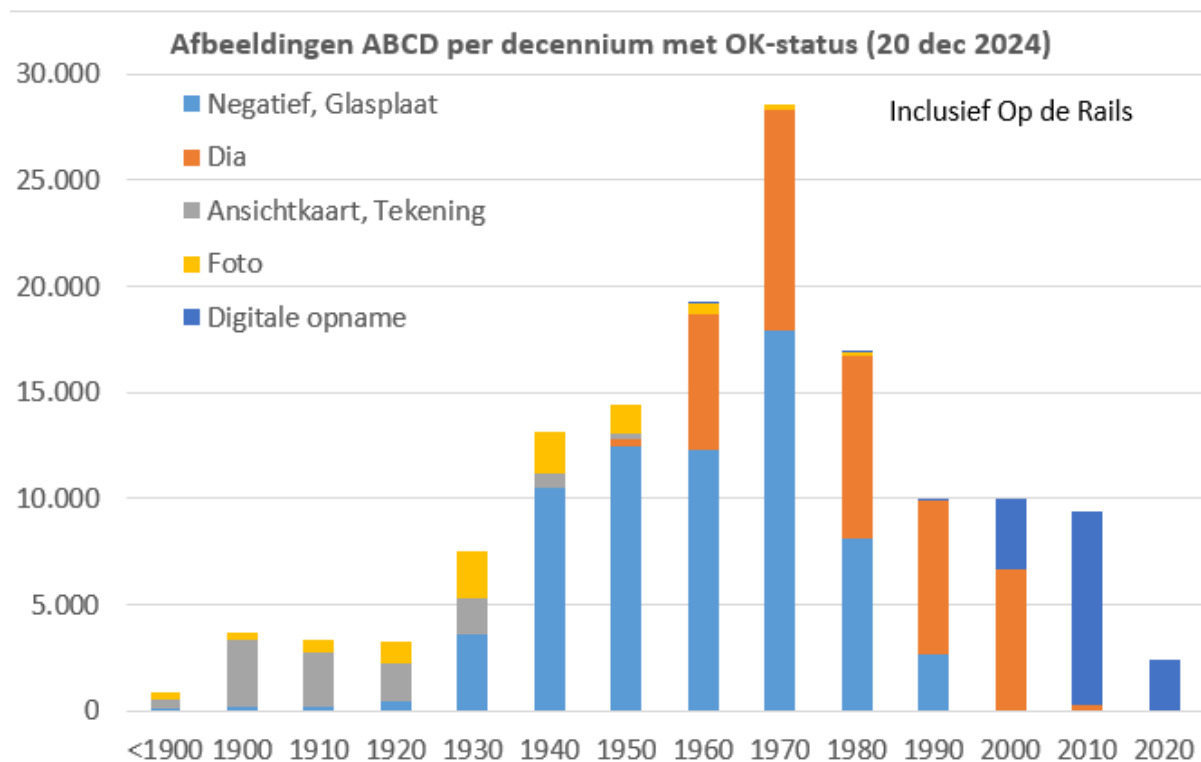
Ook de zoektocht naar een vaste coördinator heeft niet het gewenste resultaat gehad. In de grafieken wordt ook “Op de Rails” genoemd. Dit komt omdat de redactie gebruik maakt van dezelfde databasetechniek voor het beheer van de ingezonden foto’s. Zo zijn deze gemakkelijk doorzoekbaar en liften ze qua back-ups mee met de collectie van de SNR. Ook hier is door ziekte van Robert Stremming helaas een achterstand ontstaan. We hopen deze echter zo spoedig mogelijk weer in te lopen nu Robert weer op de been is. Naast het scannen van analoog materiaal is er steeds meer materiaal dat enkel digitaal bestaat. Dit wordt bijna vanzelfsprekend steeds meer. Ook in 2024 zijn we doorgegaan met het vastleggen van de basisbeheerkaarten van het spoorwegnet omdat dit de kern van onze hobby betreft: de ligging van infrastructuur door de jaren heen.

Ontwikkeling omvang afbeeldingen in beeldbank 2024

Samenstelling grafiek: H. Koopmans

Afbeeldingen Beeldbank naar opnamedatum

Samenstelling grafiek: H. Koopmans

Financiën 2024

SNR - Stichting NVBS Railverzamelingen				
RESULTATENREKENING				
	Raming	Begroting	Resultaten	
	2026	2025	2024	2023
BATEN				
Legaten	5.000	5.000	5.629	1.420
Subsidie Fonds			4.828	
Schenken / giften	10.000	10.000	21.021	32.471
Bijdrage fotobureau	3500	3.500	4.154	3.466
Verkopen	500	500	1.196	3.331
Tekeningen	300	300	242	291
Rente	1.500	1.500	2.474	655
Diverse	300	300		
	21.100	21.100	39.544	41.634
LASTEN				
Reiskosten	7.000	7.000	7.450	5.725
Beheerkosten	3.000	3.000	1.791	1.334
Aanschaf apparatuur			4.725	
Bestuur, administratie	300	300	64	410
Bankkosten	300	300	304	255
Aankoopkosten collectie	1.000	1.000	679	974
Overige kosten			265	312
	10.600	10.600	15.278	9.010
Baten	21.100	21.100	39.544	41.634
Lasten	10.600	10.600	15.278	9.010
Resultaat	10.500	10.500	24.266	32.624
BALANS				
	31-12-2026	31-12-2025	31-12-2024	31-12-2023
ACTIVA				
Liquide middelen	165.717	155.217	143.586	119.603
Vorderingen			1.131	848
	165.717	155.217	144.717	120.451
PASSIVA				
Eigen vermogen	132.717	122.217	111.717	87.451
Reservering collectievorming	3.000	3.000	3.000	3.000
Reservering digitalisering	15.000	15.000	15.000	15.000
Continuïteitsreserve	15.000	15.000	15.000	15.000
	165.717	155.217	144.717	120.451
Vermogensvergelijking				
Eigen vermogen 1 januari	122.217	111.717	87.451	69.827
Resultaat	10.500	10.500	24.266	32.624
	132.717	122.217	111.717	102.451
Af: dotatie continuïteitsresere				-15.000
Eigen vermogen 31 december	132.717	122.217	111.717	87.451

Toelichting Resultatenrekening 2024

Er zijn twee legaten ontvangen. Over de legaten is geen schenkingsrecht verschuldigd aangezien SNR een ANBI-status heeft.

De bijdrage van de NVBS is gestopt als gevolg van noodzakelijke bezuinigingen.

De schenkingen/giften bestaan uit € 6.166 gedeclareerde kosten van SNR-medewerkers die niet zijn uitbetaald maar zijn geschonken. Over deze schenkingen is geen schenkingsrecht verschuldigd aangezien SNR een ANBI-status heeft.

De verkopen bestaan uit afgestoten stukken die zijn geveild, verkocht op de NVBS-verkoopdag en aan derden zijn aangeboden.

Toelichting Balans per 31-12-2024

De liquide middelen bestaan uit een rekening courant en twee spaarrekeningen bij de ING Bank. Er is geen kas.

De vorderingen bestaan uit de opbrengst van een veiling en rente van spaarrekeningen betrekking hebbend op het verslagjaar die ontvangen zijn in januari 2025

Reservering voor aanschaf van apparatuur, zowel vervanging als uitbreiding is noodzakelijk. De aanwezige apparatuur wordt nog gebruikt zolang het nog goed gaat. Om in toekomstige apparatuur en software te kunnen voorzien is overgegaan tot reservering.

Het resultaat van het verslagjaar is volledig aan het eigen vermogen toegevoegd.

Het eigen vermogen is in de afgelopen jaren behoorlijk toegenomen. Hierbij moet in ogenschouw worden genomen dat afhankelijk van de ontwikkeling van de NVBS zelf een verhuizing van het archief noodzakelijk kan zijn en dat we daar - juist ook financieel gezien - rekening mee moeten houden.

Een continuïteitsreserve is noodzakelijk om de continuïteit van de stichting te waarborgen.

Afrondend

Het bestuur van de SNR spreekt ook dit jaar met groot genoeg woorden van dank uit aan de vele vrijwilligers die er voor zorg(d)en dat onze collectie groeit, wordt geordend en steeds toegankelijker wordt voor leden en niet-leden.

De [Stichting NVBS-Railverzamelingen](#) (SNR) wordt door de Belastingdienst aangemerkt als een culturele Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Dit betekent dat SNR geen schenken/of erfbelasting hoeft te betalen over de ontvangen schenkingen en erfenissen. Bovendien zijn giften aan de SNR aftrekbaar, binnen de daarvoor geldende regels. De stichting NVBS-Railverzamelingen heeft tot doel: *het (via de NVBS of eigenstandig) verwerven en het beheren en toegankelijk maken van documenten en archivalia, daaronder begrepen boeken, tijdschriften, voorschriften, dienstregelingen, albums, notities, (negatieven en afdrukken van) fotografische opnamen en audiovisuele opnamen, alsmede op digitale gegevensdragers vastgelegde documentatie, archivalia en opnamen, een en ander in de ruimste zin van het woord, betrekking hebbend op het spoor- en tramwegwezen*

Hieronder de informatie over de ANBI status van de [Stichting NVBS-Railverzamelingen](#). Kijk voor meer informatie op de site van de Belastingdienst: www.belastingdienst.nl/anbi.

Naam	Stichting NVBS-Railverzamelingen (SNR)
RSIN-nummer	8118.73.390
Bankrekeningnummer	NL27 INGB 0009 5987 51 ten name van Stichting NVBS-Railverzamelingen (SNR).
Contactgegevens	Secretariaat Stichting-NVBS Railverzamelingen Verheijdenstraat 4, 7415 BK Deventer
Bestuurssamenstelling per 31.12.2024	• Sjef Janssen voorzitter • Klaas Rixten secretaris • Frank Vollmuller penningmeester • Maikel Rörik bestuurslid en digitale zaken a.i. • Pieter Eveleens Maarse conservator • Kees Wielemaker benoemd vanuit het Hoofdbestuur NVBS
Beleidsplan	Het SNR-bestuur heeft in november 2024 het Beleidsplan 2025-2028 vastgesteld.
Beloningsbeleid	De Stichting is een vrijwilligersorganisatie. De bestuursleden, de conservator en alle medewerkers voeren onbezoldigd hun werkzaamheden uit.
Doelstelling	De doelstelling is opgenomen in de Statuten van de SNR (artikel 1.4 en 1.5), zoals goedgekeurd in de Algemene Ledenvergadering van de NVBS van 7 april 2018.
Verslag uitgeoefende activiteiten	Een verslag van de activiteiten is te vinden in het laatstverschenen SNR-jaarverslag en ook in het jaarverslag van de NVBS.
Financiële verantwoording	De jaarrekening is opgenomen in het laatstverschenen SNR-jaarverslag en eveneens opgenomen in het integrale NVBS-jaarverslag.

Bijlage 7

Verslag van de Kascommissie over het boekjaar 2024

De kascommissie 2024 van de Nederlandse Vereniging van Belangstellenden in het Spoor- en tramwegwezen (NVBS) is op 25 mei 2024 door de Algemene Ledenvergadering benoemd. De commissie heeft de geldmiddelen en de financiële administraties van de NVBS, de SNE en de SNR over het jaar 2024 gecontroleerd.

NVBS

De kascommissie heeft in februari 2025 van de penningmeester, Pieter de Bruyne, een volledig overzicht van de boekhouding in Exact en alle onderliggende stukken, met consolidatiestaten en verzamelstaten van de afdelingen ontvangen. Op 15 februari 2025 is er een eerste overleg gehouden waarin de aangeleverde stukken door de penningmeester zijn toegelicht en de eerste vragen door de kascommissie zijn gesteld. Op 29 maart 2025 zijn de aangepaste stukken door de kascommissie besproken met de penningmeester.

Zowel de penningmeester van de vereniging als de penningmeester van de winkel zijn in 2024 nieuw aangetreden. Mede hierdoor vergde de opstelling van de finale versie van de jaarrekening meer doorlooptijd dan vorig jaar.

Afdelingen

Van een aantal afdelingen zijn de administratie en de middelen door de kascommissie gecontroleerd. Hieruit kwamen bij deze afdelingen geen specifieke aandachtspunten naar voren. De financiële rapportages vanuit de afdelingen zijn echter nog niet in alle gevallen volledig en consistent. De penningmeester heeft al aangegeven daar volgend jaar een verbeterslag in te willen maken. De betaling van entreegelden op afdelingsavonden met pinpas via Klearly is prettig voor de leden, maar voegt complexiteit toe aan de boekhouding. Wij constateren dat ons advies van vorig jaar om aan het eind van het jaar de kasmiddelen per afdeling beperkt te houden tot maximaal € 250 en grotere bedragen af te storten naar de Centrale Kas in 2024 nog niet tot de beoogde veranderingen heeft geleid.

Winkel

De financiële administratie van de winkel is op 29 maart 2025 gecontroleerd. De kascommissie heeft vooraf de benodigde jaarcijfers met de onderliggende grootboekrekeningen en het overzicht van het voorraadbeheer ontvangen. Na het negatieve exploitatiesaldo van € 2.105 in 2023 was er in 2024 weer een klein positief resultaat van € 1.607.

De koppeling van de drie systemen voorraadbeheer (LEZA/Mplus), bestellingen (Woo-commerce) en financiële administratie (Exact) blijft nog steeds moeizaam verlopen, waarbij veel handmatige correcties nodig zijn.

Ten aanzien van de bepaling van de waarde van de voorraad blijft onze opmerking van vorig jaar staan dat het proces en de waardering naar ons inzicht nog steeds verbetering behoeft. We verwachten hieruit echter geen wijzigingen in de waardering, die na consolidatie in de Centrale Kas als materieel zijn aan te merken.

Het eindsaldo van de ING-rekening op de balans komt overeen met de opgave op het bankafschrift.

Centrale Kas

De liquide middelen op de balans zijn in overeenstemming met de aangeleverde bankafschriften.

De baten en lasten in de resultatenrekening zijn steekproefsgewijs gecontroleerd. Hierin zijn geen onvolkomenheden gevonden. De inkomsten uit contributies sluiten in voldoende mate aan bij de ledenaantallen per 1 januari 2024 en het verloop daarvan in de loop van 2024.

Het hogere resultaat dan begroot is voornamelijk veroorzaakt door lagere kosten dan begroot voor huisvesting en website en internet. Een in voorafgaande jaren gevormde voorziening voor afrekening van energiekosten van NVBS Centraal bleek achteraf te ruim ingeschat waardoor een aanzienlijk bedrag vrijviel. De uitgaven aan publiciteit en reclame waren flink hoger dan begroot.

Op de balans is € 15.000 voor activiteiten rond 95 jaar NVBS en € 7.000 opnieuw voor nieuw beleid voorzien.

SNE en SNR

Dit zijn zelfstandige stichtingen waarvan het financieel beheer statutair door de kascommissie van de NVBS gecontroleerd wordt. De financiële stukken geven een getrouw beeld van het resultaat en de financiële positie van deze stichtingen.

Conclusie

Samenvattend concluderen wij dat de geconsolideerde jaarrekening 2024 van de Centrale Kas, winkel en afdelingen die sluit met een positief resultaat van € 45.762 en een balanstotaal van € 691.757 per

31 december 2024, naar ons inzicht een voldoende getrouw beeld geeft van het resultaat en de financiële positie van de NVBS.

Wij stellen aan de Algemene Ledenvergadering voor om de penningmeester te dechargeren voor het in 2024 gevoerde financiële beheer en het bestuur voor het financiële beleid.

Kascommissie 2024, april 2025

w.g. Hans van den Hatert, voorzitter

w.g. Remmelt-Jan Oosting, lid